

V REFORMO Z VEČ PREUDARNOSTI

REFORMA IN OBLIKOVANJE OSEBNIH DOHODKOV

Začetek izvajanja ekonomske reforme se odraža predvsem v formiranju novih cen in njihovemu usklajevanju. Gospodarske organizacije in ostale delovne skupnosti so polno angažirane z izračunavanjem cen svojih proizvodov in z analizami o gibanju njihovega celotnega dohodka, izhajajočega iz spremenjenih pogojev gospodarjenja. Pri tem delu so gospodarske organizacije naletale na številne težave, katerih bistvo je predvsem v dejstvu, da se niso znani v podrobnosti vsi instrumenti, ki bistveno vplivajo na formiranje njihovega dohodka. Osnovna težava se kaže v dejstvu, da posamezne gospodarske organizacije ne morejo postaviti dokončnih izračunov njihovih lastnih produktivskih cen, ker jim niso znani vsi kalkulativni elementi, ki nastopajo v strukturi lastne cene.

Vzroki teh težav so različni. Na eni strani izhajajo iz nepopolnih predpisov in uredb posameznih zveznih organov, ki so kot osnovo za formiranje novih cen določili samo povprečna povprašanja enačim ali sorodnim skupinam proizvodov oziroma surovin, niso pa v teh okvirih posredovali posameznih notranjih specifikacij, na temelju katerih bi gospodarske organizacije lahko postavile svoje dokončne izračune.

Omenjene težave, ki pa jih je bilo pričakovati, vplivajo negativno predvsem na to, da delovne skupnosti ne morejo dokončno ugotoviti svojega realnega dohodka, na osnovi katerega bi lahko preslišli tudi na spremenjen način nagrajevanja zaposlenih.

Sorazmerno povišanju življenjskih stroškov se predvideva tudi povišanje osebnih prejemkov vseh kategorij zaposlenih. Ker gospodarske organizacije iz zgoraj omenjenih razlogov ne poznajo svojega dejanskega položaja, nimajo pregleda nad celotnim volumnom dohodka, ki ga bodo ustvarjale v bodoče, so se v večini primerov odločili, da bodo zaposlenim v prehodnem obdobju izračunavanja novih osnov izplačevale akontacije v višini, ki bodo vsaj delno pokrile narasle življenjske stroške.

Pri določanju višin akontacij, predvsem pa pri načinu njihovega razdeljevanja ugotavljamo posamezne negativne pojave, katerih skupno izhodišče je predvsem v demagoškem postavljanju, češ da je podražitev za vse enaka. Takšna gledanja imajo za posledico to, da akontacije določajo linearno za vse kategorije zaposlenih in ne glede na višino dosedanjega osebnega dohodka. V nekaterih gospodarskih organizacijah so določili višino akontacij v absolutnih zneskih, ki se gibljejo različno od podjetja do podjetja v okviru med 5.000 do 10.000 dinarjev, medtem ko so se v drugih gospodarskih organizacijah odločili za akontacije v procentnem povišanju. Če je prvi način dodeljevanja akontacij nepravilen in krivičen, potem je drugi način procentnega poviševanja še krivičnejši, ker bodo na tak način najbolj prizadete tiste kategorije zaposlenih, ki imajo najnižje osebne dohodke in bodo ob podražitvi življenjskih stroškov že itak najmočnejše prizadete.

(Na drugi strani)

UKREPI GOSPODARSKE REFORME, KI SO V ZADNJEM ČASU GOSPODARSKE ORGANIZACIJE ŽE OBCUTNO ZADELI — NEKATERE UGODNO, DRUGE PA SPET TEŽKO — SO POVZROČILI MED DELOVNIMI LJUDMI NEKATERE NEJASNOSTI. TAKO GLEDE USODE NJIHOVIM OSEBNIM DOHODKOM KOT TUDI NJIHOVIM DELOVNIM MESTI, OBCUTEN DVIG ŽIVLJENJSKIH STROŠKOV IN V NEKATERIH PRIMERIH PRAV NIC ROZNATA GOSPODARSKA SITUACIJA, V KATERIH SO SE NEKATERE DELOVNE ORGANIZACIJE ZNASLE. TERJAJO HITRIH ODLOČITEV. PRI TEM PA PRIHAJA TUDI DO NEPRAVILNOSTI, DO SKLEPOV, KI BI LAHKO IMELI TEŽKE POSLEDICE. O TEM RAZPRAVLJAJO TUD POLITICNE IN MNOŽICNE ORGANIZACIJE. EDEN OD CLANOV PREDSEDSTVA OBCINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V CELJU, STANE POLJNER NAM JE NA NEKAJ VPRAŠANJ TAKOLE ODGOVORIL:

— Sindikalne organizacije imajo v delovnih kolektivih zdaj — v času uresničevanja gospodarske reforme prav go-

tovo velike naloge. Katere so najpomembnejše?

— Delovne ljudi je treba temeljito seznaniti z ukrepi in cilji gospodarske reforme, le-te ne smemo doumeti kot posledico slabega gospodarjenja — 20-letna praksa našega razvoja priča namreč o nasprotnem — temveč kot temelj za nadaljnji hiter razvoj naše družbe. Poleg tega, pa bo sindikalna organizacija morala nuditi kolektivno pomoč pri iskanju najustrežnejših rešitev v novem sistemu. Eno najtežjih vprašanj pa bo nedvomno prav usklajitev znatnega zvišanja življenjskih stroškov in ravni osebnih dohodkov.

— Ali so v Celju kje že zvišali osebne dohodke ne glede na položaj gospodarske organizacije?

— O nepremišljenem zvišanju osebnih dohodkov bi sicer težko govorili. V podjetjih so se namreč odločili za več na-

ODLIČNI REZULTATI

KONJENISKI KLUB CELJE se je s svojimi jahanji ponovno uvrstil med najboljše. Tako je v Mariboru zasedel prvo mesto Blažič Peter na Filistru, medtem ko sta bila drugi in tretji Cik Matjaž in Cranko Dominik. Galopsko prvenstvo je prineslo 3. mesto Milanu Praternerju na Idolu, medtem ko je bila sicer odlična Roja Ljuba zaradi padca diskvalificirana. Na galopskem prvenstvu v Ljutomeru je prvo mesto zasedel Oman Janez na Vandalu, tretja pa je bila Roja Ljuba na Kobri. Zlasti razveselil je uspeh, ki ga je na državnem prvenstvu na Bledu dosegel Cik Matjaž, saj si je priboril pravico sodelovati na svetovnem prvenstvu v Rimu. Cik Matjaž je prav tako pobral prva mesta v nedeljo v Zagrebu, pričakovati pa je njegove uspehe tudi na nastopu v Beogradu. Clani konjeniškega kluba so razen tega sodelovali tudi v grajskih igrah na Starem gradu, kakor tudi na proslavi občinskega praznika občine Zalec ob braslovškem jezeru.

Konjeniški klub dosega zavidljive rezultate zlasti ob prizadevanju izkušenega in požrtvovalnega trenerja Slavka Karmana, kakor prizadevanja predsednika kluba Marjana Ravnikarja in celotnega upravnega odbora. V klubu je vedno več mladih ljudi, ki vztrajno trenirajo in mu zagotavljajo solidno ekisistenco. Se vedno pa so možnosti, da se vključijo vsi tisti mladi, ki jim je ta šport pri srcu.

Prijave sprejemajo vsak petek popoldan med 16. in 18. uro v klubu na Mariborski cesti 150, pri čemer je članarina simbolična. V jeseni bodo organizirali jahanje po skupinah tudi za starejše.

Posavski muzej V BREZICAH

Brežiški grad, mogočna arhitektura s štirimi okroglimi stolpi, kaže v spodnjem fortificiranem pasu še srednjeveške poteze. Če je staobno zanimivo pa je pravcata posebnost baročna dvorana, od orha do tal poslikana s stenskiimi slikami. Po razsežnosti gre v orsto največjih v naši deželi. Tu je značilen lastni portret neznanega slikarja, stoječega s paleto v roki. V naših dneh je bila dvorana possem restavrirana z nemalimi žrtvami. Omikanemu potniku bo ogled te dvorane poplačan z enkratnim estetskim doživetjem. (2. stran)

VREMENSKA NAPOVED

Do konca tedna bo prevladovalo lepo in toplo vreme. Pogoči hladneje.

HUMANIZEM ŠE VEDNO ŽIVI

Zgodba o materi dveh nezakon- skih otrok je naletela na veliko razumevanje. Med tistimi, ki so se pismeno ali telefonično obrnili na redakcijo našega tednika, je tudi zdravnik s Korčule.

Pravzaprav tolikšnega odziva nismo pričakovali. Že nekaj dni po objavi zgodbe so se v redakciji zglasili posamezniki, da bi vzeli otroka. Mnogi so nam pisali. Tako piše Cicilija Urana: »Spoštovani, v Celjskem tedniku sem čitala, da bi mati nezakon- skih otrok rada oddala mlajšega sina, da bi vsaj enemu lahko zagotovila ustrezno življenje; zato sem sklenila, da bi ga vzela. Prosim, sporočite ji moj naslov...« Pismo so se obrnili na redakcijo med drugim Veronika Gačnik iz Lesja, Franc Golčar iz Velenja, Cilka Volk iz Velenja, Fanika Bra- tec iz Brez nad Laškimi... V sredo pa je prišlo tudi telefonično sporočilo, da se za otroka zanima neki zdravnik s Korčule. Žal oseb, ki je posredovala, ni vedela povedati njegovega priimka in ga zato re- je ne moremo objaviti.

DEŽ, KI JE V PRESLED- KIH PADAL VES ČAS, NI BIL DOVOLJ; ZELENEC JE MORAL DOBITI NA GLAVO SE MALO VODE IZ SAVINJE, DA JE BILO TRADICIJI ZADOŠČENO.

Reportažni zapis o Posav- skem balu na 3. strani.

Dirka za lahkim zasluž- kom

Neupravičeno zviševanje cen, ki je najprej razburilo potrošnike, je te dni že dobilo svoje mesto v razpravah nekaterih republi- skih organov, ki so ta po- jav dirke za lahkim zasluž- kom obsodili in zahtevali, naj občinske skupščine ta- koj znižajo cene življenj- skim potrebščinam na do- govorno raven. Cene, ki so jih marsikje neupraviče- no zvišali, bi namreč lahko porušile predvideno raz- merje med cenami, kupni- mi in blagovnimi skladi in tako resneje ogrozile u- spešnost gospodarske re- forme. Pretirano zviševa- nje cen je postavilo v težak položaj tudi delovne orga- nizacije, ki so le redke la- hko cenam primerno zvišale osebne dohodke. Na seji izvršnega sveta in kasneje tudi na posvetovanju s predstavniki vseh sloven- skih občin, kjer so ponov- no analizirali porast cen, so torej poudarili, da jih je treba toliko znižati, da ne bo v nobenem primeru presežena raven, ki naj bi veljala kot najvišja možna meja.

Ko bodo občinske skup- ščine, kjer bo treba, ponov- no razpravljale o cenah, morajo imeti pred očmi prejem standard občanov. Zato je torej razumljivo, da mora usklajevanje cen temeljiti na točnih anali- zah in da je to dolgotra- jen in odgovoren proces. Dosedanja naglica je bila največkrat posledica prit- ska delovnih organizacij, ki so v zviševanju cen vi- deli najlažji zaslužek.

Najvišja meja, do katere bi v skrajnih primerih ob- činske skupščine lahko zvi- šale cene življenjskim po- trebščinam so tele: cena bele moke 242 dinarjev za kilogram, belega kruha največ 204, črnega pa 140 dinarjev za kilogram. Go- veje meso povprečne kva- litete naj bi ne bilo dražje kot 1300 dinarjev. Teletina povprečne kvalitete 1490 in svinjina 950 dinarjev. Vste- kleničeno olje naj bi pro- dajali največ po 502 dinar- ja, sladkor (kristal) 270 itd. Določili naj bi tudi cene piščancem, ki ne bi smele preseči 1000 dinarjev za kg. Občinske skupščine pa bodo upoštevale, republi- škega dogovora, spremeniti tudi odloke o maržah, ka- kor tudi koeficiente reval- orizacije stanarin.

PO 40 LETIH V ZASLUŽEN POKOJ

Te dni odhajata iz sodniških vrst okroglega sodišča v Celju po 40-letnem službovanju v zaslužen pokoj sodnika Juro Lesjak in Ciril Golouh.

Ko se danes oziramo na prehojeno pot obeh sodnikov, je nedvomno težko z besedami oceniti njuno življenjsko delo v

Juro Lesjak

pravosodju, to tembolj, ker po znani človeški slabosti zelo radi pozabljamo tisto, kar je nekdo tiho, neumorno, z vso zavzetostjo v svoje delo, gradil leta in leta, razdal sebe in polagoma izgoreval. Vse preradi se ustavljamo samo pri tistem zadnjem delu človeške dejavnosti.

Ljudje, ki delajo v pravosodnih ustanovah v Celju, pa se zavedajo, da izgubljajo z odhodom tovarišev Lesjaka in Golouha dva dragocena in neumorna strokovnjaka, delavca, ki ju bodo zelo težko pogrešali. Bila sta vzor po svojih delovnih uspehih, nesebično sta posredovala svoje bogate življenjske in strokovne izkušnje mlajšim in z vso prizadevnostjo prenašala svoje znanje na one, ki ju naj nekega dne nasledijo. Zrasla ob delu v pravosodju sta skrbela za pravni naraščaj ter ga z vso odgovornostjo usposabljal za strokovno delo. Pri vsem tem sta ostajala vedno skromna v ozadju, dasi bi bila po znanju in uspehih upravičena do vidnejšega mesta.

Tovariš JURO LESJAK se je specializiral v kazenskem in mladinskem sodstvu. Leta in leta je obravnaval vrsto težkih zadev od klasičnega do gospodarskega kriminala, ki so zahtevale ogromno truda, časa in predvsem znanja. Vrsta odgovornih in težkih procesov, ki jih je vodil zlasti po osvoboditvi

vi, bo ostala še dolgo v spominu. Zvest slovenski zemlji in svojemu narodu je tudi v najtežjih dneh naše zgodovine našel pot in mesto v NOV, kjer je opravljal odgovorne naloge. Svojo mladost in zrelo moška leta vse do svoje jeseni je preživel v Celju.

Tovariš CIRIL GOLOUH se je specializiral v civilnem sodstvu. Potem ko je nekaj let deloval kot novinar, je od leta 1930 dalje stalno sodeloval v pravosodni službi širom po Sloveniji, dokler se ni leta 1955 naselil v Celju kot sodnik okroglega sodišča. Zrasel iz številne delavske družine je preživel svoja otroška leta in mladost v revolucionarnih Trbovljah in Hrastniku. Prav te razmere in okolje, iz katerega je zrasel, pa so izklesale trdnega, poštenega in skromnega človeka. Ko se je odločil za pravosodno službo, ji je ostal zvest do konca. Pridobil si je s svojo vestnostjo, prizadevnostjo in s svojim znanjem že kmalu sloves dobrega civilista, ki so ga cenili tudi izven območja okroglega sodišča v Celju. Tudi on je moral kot zaveden Slovenec okusiti okupatorjevo nasilje v zaporih, ni pa ga moglo to nasilje nikoli zlomiti.

Oba sodnika sta se izven svoje zaposlitve vrsto let aktivno udeleževala v strokovnih in

Ciril Golouh

druženih organizacijah ter s tem dokazala, da pravilno pojmujejo družbeno vlogo sodnika.

To so le skromne besede o liku obeh sodnikov.

Tovarišema Lesjaku in Golouhu želimo, da bi uživala zaslužen pokoj v zdravju in zadovoljstvu še mnogo let.

POSAVSKI MUZEJ V BREŽICAH

Nadaljevanje s 1. strani

V tej zgradbi je sedež posavskega muzeja, ki je bil semkaj preseljen iz Krškega leta 1949. Ves ta čas je muzej vodil prof. Venc Stiplošek do svoje smrti. Njegov muzealni koncept razstave je bil realen. Zlasti se mu je posrečil bogat etnografski oddelek, katerega je sam uredil strokovno in lepотно neoporečno. Mimo tega je že zgodaj po 1945. (in nemara še prej) zbiral gradivo NOV. Pričuioči oddelek je danes ozorno postavljen z bogatim gradivom. Lahko smo ponosni, da imamo ob veličastnem Muzeju revolucije v Celju v našem območju tudi v tem kraju razsežno in pomembno dokumentarno gradivo, ki je prikazano tudi estetsko brezumno. Večina muzejskih obiskovalcev hiti po arheološkem oddelku brez globljega interesa, le te bi opozorili, če jih ne pritegnejo starozitnosti po zgodovinski plasti, naj si ogledajo predmete iz gline, kopine in kamna, zaradi lepote, ki jo odsevajo. Tu mi prihaja na misel kamnit rimski kip ženske glave, ki po strogem izrazu in kiparski izvedbi vzbuja pozornost. Ne samo, da je glava, ki predstavlja mlado ženo, samonikla umetnina, hkrati je nedvomno portret domačinke iz Posavja, tedaj naše davne prednice. Nedvomno, da je rustikalna izvedba delo domačih rok in ne italjski import. Specialnost tega muzeja pa je prikaz kmečkih punitov. Brežice z okoljem so zgodovinska tla tega dogajanja. Nikjer na Slovenskem pa ne bi bila razstava, ki je pogojena kot tu že zaradi bližnje hrvaške meje. Zagrebčani pogosto obiskujejo Mokrice, Brežice in Cesteške Toplice. Noben slovenski muzej nima toliko hrvaških obiskovalcev kakor posavski. S tem pa je za brežički muzej podana ena izmed važnih nalog.

Novo vodstvo muzeja je pohvaliti, da je v tamkajšnjem muzeju oskrbelo stalno razstavo slikarja in grafika F. Stiploškega. Ni to le pietetna gesta zaslužnemu muzealcu, saj je kot malokdo zasel značaj tamkajšnje pokrajine in ljudi v svojih delih. Marsikatero od teh je tudi narodopisno pomembno. Razstava v doh obah se deli na grafiko in olja. Stiplošek

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ko se v gospodarskih organizacijah odločajo o načinu in višini izplačevanja akontacij, je potrebno upoštevati predvsem dejstvo, da je struktura potrošnje pri posameznih kategorijah zaposlenih različna, ter da so predvsem tisti delavci, ki imajo

TUDI JAZ BI ZE RADA SLA DOMOV...

Dne 30. julija sem prišla v poslovalnico »Čevljarstvo« na Trgu svobode deset minut pred peto uro popoldne. Čakala sem v vrsti; šlo je precej počasi, zato so medtem lokal zaprli. Ko sem prišla na vrsto, sem vprašala, če so moji čevlji gotovi. Tovarišica me je komajda vprašala, kakšni, ko ji je že moški za mano dal listek, mene pa je prezrla in postregla njega. Vprašala sem jo, zakaj me je izpustila, naker se je tovarišica obregnila, da ne potrebuje nobene »komande«. Zakaj ste pa tako počasni, jaz bi že tudi rada šla domov. Ugovarjala sem, da mi čevlji že dolgo popravljajo, vendar tovarišici tega ni bilo mar, češ da jih ne popravlja ona, ko pa sem zahtevala poslovdvo, mi je odgovorila, da je na dopustu. Tudi moški, ki je prišel za mano, mi je očital počasnost. Toda pred mano se je tovarišica pogovarjala z neko stranko o povsem zasebnih zadevah, pa se ji ni nič mudilo, četudi smo morali zato vsi drugi čakati dalje.

Če se je tovarišica odločila, da bo delala z ljudmi, saj nas je dosti stalnih strank, potlej jo moram pač opozoriti, da je ona v službi zaradi strank in da me nismo krive, če se njej mudi domov. V prihodnje bom pač šla tja, kjer bom deležna vsaj prijazne besede, če že ne popravljenih čevljev.

Marija Vaukner,
Breg 19, Celje

ODBORNIŠKE OBLJUBE

Občani volilne enote Zagrad se čisto spominjajo obljub svojega občinskega odbornika, ki jih je izrekal na zboru volilcev v dvorani Stegu in na zboru volilcev v Stanovanjski skupnosti Podgrad. Obljubil nam je, da dobimo ob poti ob Savinji prepotrebno javno razsvetljavo in celo ograjo. Tovarišu Stanetu Tratniku ja celo zagotovil, da je denar za javno razsvetljavo že pripravljen in da ima Elektro že naročilnico za izvedbo del.

Toda, na žalost, po štirih mesecih niso uredili še ničesar drugega, kakor da so delno odstranili kipe smeti in raznih drugih odpadkov, nikjer pa še ni videti nobenega opozorila, da je tu prepovedano odlagati smeti in druge odpadke, zaradi česar jih še vedno odmetujejo ob poti.

Prosimo tovariša odbornika, da nam na ta vprašanja odgovori ali so bile te stvari obljube, ali se bo pri nas vendar kaj spremenilo?

Avgrat Tratnik
Zagrad 13

VEČ DENARJA ZA CT

Kot večletni naročnik Celjskega tednika — mimo tega pa sta naročnika še dva moja sinova — bi rad zapisal nekaj vrstic. Spremenjene naslovne strani sem se že privadil, saj se zaradi nje CT loči od drugih časopisov. Tudi zgodba o Guzaju je sila zanimiva in se zaradi nje doma kar pullimo za časopis. Sestavki primarja dr. Alojza Rojnika so nadvse poučni in bilo bi prav, če bi tudi v prihodnje objavili še več podobnih člankov.

Potrebno bi bilo, da bi CT bolj redno objavil cene kmetijskih pridelkov na celjski tržnici. Tudi člani krajevnih skupnosti bi morali pisati več o težavah in delu v svojem okolju, CT pa bi moral takšne dopise objavljati, ne pa da bi romali v koš. Nadvse potrebno pa bi bilo, da bi občinske skupščine prispevale obljubljene dotacije Celjskemu tedniku, da se ne bi v njegovi blaginji razpredal pajek — kakor je pisalo v svečani številki ob dvajseti obletnici časopisa — kajti bilo bi žalostno, če bi morali preveč poisevati ceno lista ali ga celo ukiniti. Naroče, Celjski tednik bi se moral razširiti v vsako hišo!

Jakob Leskovšek
Lesično

IN NJEN ODMEV

je rojen grafik, izvorsten risar, njegovo dleto je kar virtuozno, s sigurno roko grebe v les, ko je ustvaril tako prepričljive lesoreze. Bil in ostal je zvest pripadnik tako imenovane nove stvarnosti, s poudarki ostrega obzora, dobrane risbe, temačnega kolorita s plastičnim senčenjem. Njegova

strujena kompozicija je vsele trdna. Za modna gesta ni imel po sluha, njegovo delo je danes dokument preteklosti. Pristevan ga tudi med pionirje slovenske moderne grafike (B. Jakac, T. Kralj, Fr. Kralj, Pilon, Stiplošek, Maleš).

A. S.

REFORMA IN OBLIKOVANJE OSEBNIH DOHODKOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

najnižje osebne dohodke absolutno vezani na nabavo osnovnih življenjskih potrebščin, medtem ko kategorije z višjimi osebnimi dohodki trošijo doberšen del svojega dohodka v namene, ki ne izhajajo iz eksistenčnih potreb. Upoštevati je treba, da je osnovni namen akontacij samo v tem, da zaposlenim omogočimo na čim manj boleč način prebrzditi težave prehodnega obdobja usklajevanja razmer v našem gospodarstvu. Akontacije so začasen ukrep, služijo pa naj predvsem temu, da bodo delavci z najnižjimi dohodki čim manj občutili povišanje življenjskih stroškov!

Dokončni izračuni o gibanju in obsegu celotnega dohodka v gospodarskih organizacijah bodo omogočili le-tam, da na osnovi rezultatov »gospodarjenja in poslovanja preidejo tudi na spremenjen način nagrajevanja zaposlenih. Ko bo posamezna organizacija dokončno ugotovila, v kakšni situaciji se nahaja in s čim razpolaga, bo na osnovi tega lahko pristopila tudi k ustreznemu spreminjanju instrumentov notranjega razdeljevanja dohodka in k spreminjanju pravilnikov o delitvi osebnega dohodka.

Ureditveni sistemov notranje delitve in njihova dosledna uporaba v praksi je eden od temeljnih pogojev, da bodo delovne skupnosti uspešno poslovale v reformiranem gospodarskem sistemu. Zato morajo v vseh delovnih organizacijah ob sodelovanju vseh članov kolektivov uveljaviti na področju notranje delitve take sisteme, ki bodo dejansko povezovali oblikovanje sredstev za osebne dohodke in njihovo delitev s produktivnostjo dela in s poslovno uspešnostjo. Le tako izpolnjeni sistemi, povezani z učinkovitostjo poslovanja, lahko zagotovijo delitve, ki bo preprečevala oblikovanje osebnih dohodkov brez upoštevanja ustreznih kriterijev po novo ustvarjeni vrednosti.

Novi pravilniki morajo v polni meri upoštevati specifičnost vsakega delovnega mesta in omogočiti, da se bo dohodek zaposlenih oblikoval

dejansko na osnovi njihovega dela in na osnovi poslovnih rezultatov celotne delovne skupnosti.

Ločevati je potrebno dvojnost procesa, ki trenutno teče na področju urejanja osebnih dohodkov. Na eni strani imamo opraviti s procesom določanja in dodeljevanja akontacij kot kratkoročnega ukrepa za radi premostitve trenutnih težav, na drugi strani pa tečejo procesi oblikovanja kriterijev za razdeljevanje osebnega dohodka v spremenjenih pogojih gospodarjenja v bodoče. Če težimo v prvem primeru predvsem k pomoči delavcev z nižjimi plačili, pa zahteva drugi proces popolnoma drugačna izhodišča. Uveljavljanje enakih principov v obeh primerih je nesprejemljivo in nemogoče. Spremenjeni pravilniki o razdeljevanju osebnih dohodkov morajo v polni meri upoštevati že mo določanjem osnov dohodka razmerja, ki izhajajo iz različnih kvalifikacij, delovnih mest in teže odgovornosti, ki jo posamezniki nosijo v okviru gospodarske organizacije. Degresivno nagrajevanje (neupravičeno poviševanje dohodka nižjih kategorijam in hesorazmerno poviševanje dohodka strokovnemu ostalemu vodilnemu kadru) in tendence po »uravnalovki«, ki se pojavljajo, lahko s svojim uveljavljanjem nadaljnjemu razvoju gospodarstva kot celote in posameznim delovnim skupnostim samo škodujejo. Spremenjeni pravilniki omogočijo vsem zaposlenim, da bo obseg njihovega osebnega dohoda gibal skladno z njihovim položajem v organizaciji proizvodnje, na osnovi njihovega prizadevanja pri delu.

Upoštevati je treba, da je realna vrednost osebnih dohodkov in življenjska raven delovnega človeka važen pogoj za izvedbo celovite ekonomske reforme. Zato morajo spreminjeni sistemi delitve dohodkov usklajeni z ravni opravljanih del, s čimer bodo omogočili, da bo življenjska raven vsakega zaposlenega ravnala izključno po njegovem delu. Bernard Strmečnik

OBČANI O CENAH:

Neuskklajene odkupne in prodajne cene

Na nedavnih razgovorih, ki jih je o gospodarski reformi priredil na sedežih krajevnih organizacij Socialistične zveze občinski odbor SZDL Celje, so ugotovili, da delovni ljudje sicer razumejo nujnost ukrepov gospodarske reforme, da pa imajo o nekaterih odločitvah svoje mnenje. Povprašali smo sekretarja občinskega odbora Socialistične zveze Janeza Kovačiča, kateri so problemi, na katere so občani najprej opozorili.

Prevladalo je mnenje, da so nekatere novoformirane cene previsoke. Zlasti to za meso, katerega cena se je v maloprodaji zvišala mnogo občutneje kot pri odkupu. Občani menijo, da je zvišanje cen mesu pretirano. Podobno mnenje je obveljalo tudi za akontacije novih stanarin. Ekonomске stanarine naj do kraja uveljavijo po štirih letih, sedanjí izračuni akontacij pa so tolikšni, da bodo močno prizadeli vsakogar, ki živi v starem stanovanju, predvsem pa ljudi z nizkimi osebnimi dohodki. Občani trdijo tudi to, da je previsoka cena mleku, ki le sodi med najnujnejše življenjske potrebščine.

Veliko je v Celju tudi besed o skrajitvi delovnih mest. Tovariš Kovačič meni o tem tole:

»Odpuscanje delovne sile v re-

formnih procesih ne bi smela biti edina rešitev — kot so jo ponekod morda razumeli. To naj bi bila zadnja, ne pa prva pot, čeprav jo bodo v nekaterih delovnih organizacijah vendarle morali ubrati.

V zadnjem času so občani mesta

SPREJET URBANISTIČNI NAČRT ZA MOZIRJE IN NAZARJE

Neizdelana urbanistična dokumentacija za posamezne kraje v moziški občini je bila zadnja leta predmet številnih razprav in kritike občanov. Zaradi tega je precej nozadovola predvsem individualna stanovanjska gradnja. Da bi stanovanjsko gradnjo omogočili predvsem v tistih krajih, kjer je največ interesentov, je skupščina občine Mozirje naročila izdelavo urbanističnega programa za Mozirje in Nazarje in ureditvena načrta za stanovanjsko četrti Dobretnina v Nazarju ter izpolnitvev stanovanjske četrti »Trate« v Mozirju. V izdelavi pa sta tudi ureditvena načrta za ubno ob Savinji in Luče.

Po javni razgrnitvi urbanističnega programa in obeh ureditvenih načrtov je skupščina občine Mozirje na nedavni seji sprejela urbanistični program za Mozirje in Nazarje in oba ureditvena načrta. Urbanistični program predvideva za oba kraja optimalno kapaciteto v obdobju 30

let z okoli tritisoč prebivalcev. Za Mozirje se predvideva nadaljnji razvoj v upravni center komunne in ekonomskega razvoja v zvezi s širjenjem turističnih kapacitet in dejavnosti, ki to panogo dopolnjujejo, medtem ko naj bi se Nazarje razvijalo v skladu s potrebami industrije.

Ureditveni načrt o izpolnitvi stanovanjske četrti »Trate« v Mozirju, kjer je določena individualna gradnja stanovanjskih hiš, določa zgostitev že obstoječega stanovanjskega naselja, ker prostor ni bil racionalno izkoriščen.

Ureditveni načrt za stanovanjsko četrti Dobretnina v Nazarju zajema kompleks za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš s predvideno kapaciteto okoli 800 prebivalcev. Interesenti za gradnjo so predvsem delavci in uslužbenci zaposleni pri LEN in GG Nazarje. Gradnjo stanovanj podpirata tudi obe podjetji, ker je taka gradnja cenejša kot pa blokvska gradnja.

MED NAJDRAŽJIMI V SLOVENIJI

DOBER ZGLED OBCINE LASKO: MESO CELO DO 500 DIN CENEJE

V zadnjem tednu so zasedale občinske skupščine nekdanjega celjskega okraja, da bi med drugim razpravljale predvsem o novih maloprodajnih cenah in maržah, o akontacijah na stanarine, inventarizaciji in revalorizaciji stanovanjskega fonda in o začasni omejitvi proračunskih izdatkov. Vsi ti sklepi so enako zanimivi in aktualni, toda za potrošnikov žep so trenutno najbolj občutne prav nove cene in nove stanarine. V cenah osnovnih življenjskih potrebščin med posameznimi občinami našega območja sicer ni prevelikih razlik, ugotavljamo pa lahko, da so med najvišjimi v Sloveniji (Celje, Velenje) in najcenejšimi (Laško).

CELJE: Odborniki celjske občinske skupščine so se po razpravi, ki je bila živahna, da že dolgo ne, le odločili za nove cene življenjskim potrebščinam. Moka vrste B bo zdaj po 242 dinarjev (bela), 191 (polbela) in 142 (črna) dinarjev. Zanimivo pa je, da lahko prodajalec poveča ceno predpakirani moki, vendar ne več kot za 10 dinarjev pri kilogramu. Zvišanje cene moke je povzročilo tudi občutno zvišanje cen kruha. Črn kruh bo v Celju po 140 dinarjev, polbeli po 170 in bel po 208 dinarjev kilogram. Trgovina pa bo dobila za prodajo kruha devet dinarjev marže od kilograma. Sladkor je v Celju po 270 dinarjev v kristalu in po 308 dinarjev v kockah; podjetja, ki prodajajo pakiran sladkor pa bodo tudi pri njem smela zaračunati do 6 dinarjev na kg za vrečko. Vstekljenico olje prodajajo po 510 dinarjev, olje v sodih pa po 476 din. Cene mesa so izredno visoke: teletina je po 1500 dinarjev, govedina po 1360, svinjina pa po 950 dinarjev. Vendar so to povprečne cene. Cene posameznim boljšim kategorijam mesa so seveda dosti višje. Mleko bo v Celju po 140 dinarjev za liter — za široko potrošnjo, za industrijo po 145 (v posodah), v steklenicah pa po 155 dinarjev liter. In še cene premoga: lignit — 7352, rjavi premog iz Zagorja 11.250 din, rjavi Trbovlje 10.734, Laško 15.259 za tono itd. Drva bodo prodajali po 7220 za prvo vrsto, in po 5580 za drugo vrsto.

LASKO: V Laškem so tudi že določili nove cene. Bela moka B tipa 400 je zdaj po 245 dinarjev, polbela po 195 in črna po 142 dinarjev kilogram. Bela moka C tip 400 je po 221 dinarjev, polbela po 170 dinarjev.

Čunnska sredstva celjske občine zmanjšala za približno 20 odstotkov, kar znaša 600 milijonov dinarjev.

Skupščina je osvojila tudi predlog, naj bodo povprečne marže do 48 odstotkov, razen za južno sadje, kjer lahko doseže tudi 25 odstotkov. O akontacijah za stanarine so odborniki prav tako živahno razpravljali. Toda določene akontacije so kljub temu visoke, zlasti pa bodo prizadele stanovalce v starih zgradbah, da ne govorimo o upokojenih z nizkimi pokojninami in o podpiranih. No, nove akontacije bodo take: stanovalci iz hiš, zgrajenih do konca 1959 leta, bodo za stanarino plačevali za 140 odstotkov več kot doslej, za stanovanja, dograjena v letu 1960, 90 odstotkov več, iz leta 1962 30 odstotkov več, iz leta 1963 pa 50 odstotkov več.

Po predvidevanjih se bodo prora-

jev in črna po 133 dinarjev. Kruh je tako kot v Celju po 140 črni, po 170 polbeli in po 208 dinarjev beli. Kristalni sladkor bodo prodajali od 510 do 270 dinarjev, v kockah pa po 304 dinarjev. Olje v sodih je po 470, vstekljenico pa po 510 dinarjev. Goveje meso prve kategorije so razdelili po kvaliteti in prodajajo stegno, pleča in bržolo po 1700 dinarjev, vrat, bočnik in flam po 1500, pljučno pečenko po 2100, ledja po 1.200 ter prsa in rebra po 900. Teletje meso se giblje med 2100 dinarji za stegno in pleča ter med 1040 dinarji za vrat in prsa. Tu je še svinjina, katere najboljšo koso bomo plačevali po 1400 dinarjev, najslabše pa po 340 (krače) za kilogram. Mleko je po 140 dinarjev liter, v politrskih steklenicah pa je po 75 dinarjev. In še premog: v kosih — velenjski lignit 7600 dinarjev za tono, kockovec 7100 dinarjev, Laški premog pa je po 14.900 dinarjev v kosih, kockovec po 14.200 in oreh po 13.100 dinarjev.

SMARJE: Smarska občina je med tistimi, ki so določile najnižje cene mleku, toda najvišje cene kruhu. Mleko prodajajo po 125 dinarjev liter, črn kruh pa po 148, medtem ko sta polbeli po 180 dinarjev, kilogram in beli po 212 dinarjev. Moka vrste

B: bela je po 245 dinarjev, polbela 195, črna pa 142. Moka vrste C je bela po 221, polbela po 170 in črna po 150. Kristalni sladkor je v Smarju po 270 dinarjev, v kockah pa po 304 dinarje kilogram. Olje v sodih bodo prodajali po ceni 487 dinarjev za liter, v steklenicah pa 527 dinarjev.

Akontacija za stanarine pa so določili takole: za stanovanja, zgrajena do konca leta 1959, znaša približno 114 odstotke, za stanovanja, zgrajena v letu 1960, 100 odstotkov, za stanovanja iz leta 1961, 80 odstotkov, za stanovanja iz leta 1962 47 odstotkov in za stanovanja, zgrajena v letu 1963, za 20 odstotkov.

VELENJE: V velenjski občini bodo občani kupovali črn kruh po 148 dinarjev za kilogram, bel za 212, sladkor v kockah za 304, v kristalih pa za 270. Odprto olje je po 470 dinarjev liter, v steklenicah pa po 510 dinarjev liter. Povprečna cena govedine je v Velenju 1380 dinarjev, teletine 1550 in svinjine 950 dinarjev za kilogram. Velenjska skupščina je določila tudi marže za nekatera živila in sicer v višini 20 odstotkov, medtem ko lahko le-ta doseže pri južnem sadju tudi 25 odstotkov. Zanimivo so še cene premoga: lignit v kosih (Velenje) 6.486 dinarjev, lignit v kockah pa 5.928 dinarjev (franklo naklad, postaja).

MOZIRJE: Cene kruha znašajo v mozirski občini po novem za črn kruh 144 din, polbeli 176 din, beli 204 din. Najvišja cena bele moke vrste B je 242 din, črne 142 din, najvišja cena bele moke vrste C je 220 din, črne pa 154 din. Cena sladkorja v kristalu je 270 din (embaliranega) 276 din, sladkorja v kockah 308 din. Cena olja, odprto je 480 din, v steklenicah 520 din. Za sveže meso je skupščina določila povprečne cene in to za goveje meso za 1 kg 1.380 din, teletina 1350 din in svinjina 950 din. Skupščina je tudi obravnavala cene svežega mesa posameznih vrst, ki se gibljejo za goveje meso od 1100 do 2100 din, teletino od 1300 do 2600 din in za svinjino od 600 do 1800 din. Liter mleka stane od 120 do 140 din za široko potrošnjo. Določene so bile tudi maloprodajne cene za premog in drva. Cena velenjskega premoga se giblje od 9700 din do 10.800 din za tono, cene drv pa od 3.150 do 6.400 din za prostorninski meter.

Marže v prodaji na malo za riž, jedilne maščobe, mesne izdelke, kavo, začimbe, mesne in ostale konzerve ter testenine znašajo največ 18 odstotkov nabavne cene, za južno sadje pa največ 30 odstotkov. Dosodnji občinski odlok o cenah obrtnih storitev ostaja še naprej v veljavi.

Skupščina je sprejela tudi odlok o določitvi in plačevanju akontacije na novo stanarino in najemnico. Za stavbe, zgrajene do leta 1959, je faktor 2,00; v letu 1960 1,80, v letu 1961 1,70, v letu 1962 1,60, v letu 1963 1,50 in v letu 1964 1,20.

(Nadaljevanje na 5. strani)

FLOSARSKI BAL NA LJUBNEM DEŽ, FLOSARJI, TURIZEM...

Ljubno, prve nedelje v avgustu. Ljudje odpirajo okna in gledajo v nebo. Potem zmaguje z glavami. Flosarski bal, tradicionalno prireditev turističnega društva v Ljubnem, bo odnesla voda. Organizatorji so preklinjali, »štantariji« pa so pridno postavljali svoje prodajalne in privabljali ljudi, da poiščejo svoje znanje. Vreme se je pa kisalo. »Prekletost, saj smo že bili večkrat mokri, bomo pa še danes!« — »Zelenca na flos, flos pa v vodo!« — »Hudič pa takšen turizem!«

Letošnji peti tradicionalni flosarski bal v Ljubnem bi moral biti višek dosedanjih tovrstnih prireditev, ki oživljajo nekoč tradicionalno flosarstvo. Toda vreme priveditljem še zdaleč ni bilo naklonjen. Oblaki so izlivali svojo tekočino, kot da bi hoteli izprati vse grehe Savinčanov. In teh je moralo biti — po količini dežja — veliko. Medtem, ko je bilo dopoldne, ko je bilo streliško tekmovanje in nogometna tekma, vreme še dokaj suho, se je popoldne popolnoma skisalo, tako da so organizatorji resno premišljevali, če bi prireditve sploh ne odpovedali. Toda obiskovalcev je bilo že veliko, stojnice so stale, naj bo še bal, čeprav moker flosarski bal.

Kmalu popoldne se je prostor v Vrhu ob Savinji že dokaj napolnil, ljudje so srebrali pijske (po novi ceni), ter se sprehajali po blatu in pod dežniki. Povorka z godbo in nekaj splavarji ter žagarji se je pričela z majhno zamudo, kljub temu pa

ne prepozno, kajti deževati je tisti trenutek ravno prenehalo. Potem se je pričel ceremonial. Flosarji so odšli na zajtrk — čeprav je bilo pol dne. Kruh, svinjski želodec in vino — toda vsi ga morajo piti iz enega kozarca. Taka je bila navada in taka mora ostati. Po tem zajtrku smo pričakovali krst, toda vreme se je spomnilo, da je presuho in neusmiljeno je začelo deževati, tako da so morali malo počakati, preden so nadaljevali s svojim programom. Napovedovalec po zvočniku je napovedal, da bo čez minuto prenehalo deževati in, saj to še po radiu nikoli ne uganejo, deževati je res prenehalo.

»Dragi judež, mi te bomo preizkusili, če si vreden in sposoben, da postaneš flosar.« Zelenec — Jože Jeraj — je pokleknil, pop — Jože Kovšak mu je stal na levi, krmariš — Ivan Ceplak — za njim, ob strani pa je gledal boter. Tega je tokrat predstavil predsednik občinske skupščine Mozirje Jože Deberšek. Začelo se je spraševanje, nato pa deset zapovedi.

»Če je flos moker ali napit od vode, ga deni na peč, da se osuši.« »Vode ne smeš piti, posebno, če je majhna že za flos.« »Kadar odnese deske s flosa, jih odrini proč, da jih polove ljudje, ker drugače ne pridejo do njih, ker so drage.«

Potem pa krst in flos se je s svo-

jo posadko zapeljal po motni Savinji. Vreme, pa kot da se ne zanima za stare običaje. Dež, dež, dež...

Naslednjo vožnjo so se na splavu pojavili ljubinski pevci:

»Dost ljudi me je spašvalo, se za Ljubno zanimalo, rekel sem jim jaz tako, da prijažen trg je to!«

Stara, a lepo in ubrano zapeta pesem se meša s šumenjem Savinje, se širi pod gore, ovite z meglo, in odmeva med stojnicami. S tem pa je ceremonial tudi končan. Pridni

organizatorji so pripravili še mnogo več, toda vreme...

Po tem so se ljudje zabavali, ka-

kor so se znali in hoteli. Plesali so lahko — pod dežniki seveda — pili pod pokritimi stojnicami, največ pa jih je zavilo v lokale in gostilne. Te so bile tega dopoldneva popolnoma zasedene in skoraj nemogoče je bilo dobiti prosto mesto. Tu so stari flosarji radi pripovedovali o svojih vožnjah po valovih Savinje, Save in Donave, o resničnih krstih, o veseljih in žalostnih dogodkih. Vse je bilo zanimivo. Ljudje so jim radi prisluhnili.

Tako je minil dan, namenjen vselemu razpoloženju in oživitvi starega običaja, kar pa je dež na žalost vseh, organizatorjev in obiskovalcev, pokvaril. Škoda! Trud organizatorjev ni bil poplačan.

F. Kramer

KOMUNALNI PROBLEMI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KRAJEVNA SKUPNOST ALJAŽEV HRIB

Na področju krajevne skupnosti Aljažev hrib so v teku večja regulacijska dela na Voglajni. Kot kaže, bo druga etapa regulacijskih del, to je od železniškega mostu pri Cinkarni do cestnega mostu na Teharski cesti pri Pocačjem mlinu, v jeseni gotova. Zelo pereče vprašanje pa predstavljajo regulacijska dela na Voglajni v prvi etapi od izliva v Savinjo do prejšnjega mostu pri Cinkarni. Pereče zato, ker bo z letošnjo dovršitvijo druge etape regulirana Voglajna v dolžini treh km in bo voda v regulirani strugi z naglim odtokom v zgornjem delu ob vsakem večjem deževju zalivala nizki del področja pri Skalni kleti. Sedanjí potek del pa daje jamstvo, da bo Voglajna v prvi etapi, to je spodnji del, popolnoma regulirana najkasneje v naslednjih dveh letih. S to regulacijo bodo dosedanje večkratne poplave Čreta, Zavodne in Skalne kleti za vedno odpravljene.

Lani je bil končno napeljan vodovod v zgornji Čret ter je bilo s tem rešeno vprašanje, ki je bilo mnogokrat na dnevnem redu na različnih sestankih.

Dovozne ceste na območju, kjer zdaj opravljajo regulacijska dela, so v slabem stanju. To je razumljivo sprito odvoza in dovoza materiala pri regulacijskih delih. Zato je potrebna primerna uvidenost tamkajšnjih koristnikov cest. Po zaključenih regulacijskih delih bodo ceste

zopet urejene, med njimi tudi Kosova ulica. Zaradi izgradnje stanovanjskih hiš cinkarniških delavcev ob Popovičevi ulici, bo prav tako tudi ta ulica v kratkem urejena.

Krajevna skupnost Aljažev hrib vzdržuje tudi nekatere krajevne ceste v strmem terenu. Te ceste so v slabem stanju, na nekaterih mestih so tudi zemeljski plazovi, ki ponekod onemogočajo prevoz. Gradnja kamnitih škarp, s katerimi bi zajezili zemeljske plazove, je zelo draga in trenutno za takšne gradnje ni dovolj sredstev.

Glede preskrbe z vodo v glavnem ni težav na terenu, kjer je vodovodna napeljava. Tudi pereče vprašanje pitne vode v samem Čretu je zasilno rešeno. Pri lantarskoletni napeljavi vodovoda ob Teharski cesti za zgornji Čret je bil razkopan urejen hodnik na delu Teharske ceste. Hodnik je pred kratkim uredilo komunalno podjetje za ceste in kanalizacije. Od trgovine »Voglajna« proti Teharjem je pobočje Teharske ceste na severni strani neurejeno. Material so tu navozili iz nove struge Voglajne, zato bi kazalo ta dela dokončati v najkrajšem času.

Teharska cesta je bila rekonstruirana in asfaltirana v 1954. letu. Hkrati je bil ob cesti zgrajen utrjen hodnik na obeh straneh od podvoza pri pošti do ceste na pokopališču, od tod dalje pa le na severni strani ceste do domačije Pišek.

Cestišče je dovolj široko za razvoj dvostranskega prometa po vsej dolžini. Do prometne nesreče na tem odseku je prišlo lani zaradi tega, ker uporabniki ceste niso upoštevali prometnih predpisov in znakov.

Cesta Skalna klet — Stari grad je sicer cesta IV. reda ter za njeno vzdrževanje skrbi komunalno podjetje za ceste in kanalizacije. Ta cesta je za težja vozila neuporabna zaradi ožine in nezgrajenih škarp. Zaradi tega mnogi turisti, ki bi radi obiskali Stari grad, ne morejo s svojimi vozili do grajskih razvalin, kar povzroča v turističnem pogledu precejšnje nezadovoljstvo. Za to cestno obstaja načrt za rekonstrukcijo. Vendar kljub temu, da je bila že vrsto let v letnem programu, ni prišla na vrsto zaradi pomanjkanja sredstev.

Na področju krajevne skupnosti Aljažev hrib je več različnih komunalnih del, ki bi morala biti opravljena v dolednem času.

Med ta dela šteje tudi izgradnja nekaterih kanalov in utrjevanje cestišč do novozgrajenih hiš. Zavod za napredek gospodarstva je že napravil ureditveni načrt.

Daljši čas pereče vprašanje preskrbe zgornjega dela Aljaževskega hriba s pitno vodo je sedaj končno rešeno tako, da prideka v Pečovniku zajeta voda preko Starega gradu in napaja zgornji del vodovodnega omrežja na Aljaževem hribu.

TUDI OBRTNIŠTVO POD KONTROLO CEN

V prejšnji številki našega tednika smo poročali o tem, da so na sedežu združenja za obrt, gostinstvo in komunalno sklenili, da bi naj bile obrtniške usluge svobodnih cen in ukiniti dosedanje nadzorovanje cen. Toda predsedniki občinskih skupščin, ki so se zbrali na seji, niso bili enakega mnenja in so sklenili, da bodo tudi cene obrtniških uslug ostale pod kontrolo.

PO 40 LETIH V ZASLUŽEN POKOJ

Te dni odhajata iz sodniških vrst okrožnega sodišča v Celju po 40-letnem službovanju v zaslužni pokoj sodnika Juro Lesjak in Ciril Golouh.

Ko se danes oziramo na prehojeno pot obeh sodnikov, je nedvomno težko z besedami oceniti njuno življenjsko delo v

Juro Lesjak

pravosodju, to tembolj, ker po znani človeški slabosti zelo radi pozabljamo tisto, kar je nekdo tiho, neumorno, z vso zavzetostjo v svoje delo, gradil leta in leta, razdal sebe in polagoma izgoreval. Vse preradi se ustavljamo samo pri tistem zadnjem delu človeške dejavnosti.

Ljudje, ki delajo v pravosodnih ustanovah v Celju, pa se vedajo, da izgubljajo z odhodom tovarišev Lesjaka in Golouha dva dragocena in neumorna strokovnjaka, delavca, ki ju bodo zelo težko pogrešali. Bila sta vzor po svojih delovnih uspehih, nesebično sta posredovala svoje bogate življenjske in strokovne izkušnje mlajšim in z vso prizadevnostjo prenašala svoje znanje na one, ki ju naj nekega dne nasledijo. Zrasla ob delu v pravosodju sta skrbela za pravni naraščaj ter ga z vso odgovornostjo usposabljala za strokovno delo. Pri vsem tem sta ostajala vedno skromno v ozadju, dasi bi bila po znanju in uspehih upravičena do višjega mesta.

Tovariš JURO LESJAK se je specializiral v kazenskem in mladinskem sodstvu. Leta in leta je obravnaval vrsto težkih zadev od klasičnega do gospodarskega kriminala, ki so zahtevale ogromno truda, časa in predvsem znanja. Vrsta odločitev in težkih procesov, ki jih je vodil zlasti po osvobodit-

vi, bo ostala še dolgo v spominu. Zvest slovenski zemlji in svojemu narodu je tudi v najtežjih dneh naše zgodovine našel pot in mesto v NOV, kjer je opravljal odgovorne naloge. Svojo mladost in zrelo moška leta vse do svoje jeseni je preživel v Celju.

Tovariš CIRIL GOLOUH se je specializiral v civilnem sodstvu. Potem ko je nekaj let deloval kot novinar, je od leta 1930 dalje stalno sodeloval v pravosodni službi širom po Sloveniji, dokler se ni leta 1955 naselil v Celju kot sodnik okrožnega sodišča. Zrasel iz številne delavske družine je preživel svoja otroška leta in mladost v revolucionarnih Trbovljah in Hrastniku. Prav te razmere in okolje, iz katerega je zrasel, pa so izklesale trdnega, poštenega in skromnega človeka. Ko se je odločil za pravosodno službo, ji je ostal zvest do konca. Pridobil si je s svojo vestnostjo, prizadevnostjo in s svojim znanjem že kmalu sloves dobrega čvilišta, ki so ga cenili tudi izven območja okrožnega sodišča v Celju. Tudi on je moral kot zavezanec Slovenec okusiti okupatorjevo nasilje v zaporih, ni pa ga moglo to nasilje nikoli zlomiti.

Oba sodnika sta se izven svoje zaposlitve vrsto let aktivno udeleževala v strokovnih in

Ciril Golouh

druženih organizacijah ter s tem dokazala, da pravilno pojmujejo družbeno vlogo sodnika.

To so le skromne besede o liku obeh sodnikov.

Tovarišema Lesjaku in Golouhu želimo, da bi uživala zaslužni pokoj v zdravju in zadovoljstvu še mnogo let.

POSAVSKI MUZEJ V BREŽICAH

Nadaljevanje s 1. strani

V tej zgradbi je sedež posavskega muzeja, ki je bil semkaj preseljen iz Krškega leta 1949. Ves ta čas je muzej vodil prof. Franc Stiplošek do svoje smrti. Njegov muzealni koncept razstave je bil realen. Zlasti se mu je posrečil bogat etnografski oddelek, katerega je sam uredil strokovno in lepotno neoporečno. Mimo tega je že zgodaj po 1945. (in nemara še prej) zbiral gradivo NOV. Pričujoči oddelek je danes ozorno postavljen z bogatim gradivom. Lahko smo ponosni, da imamo ob veličastnem Muzeju revolucije v Celju v našem območju tudi v tem kraju razsežno in pomembno dokumentarno gradivo, i je prikazano tudi estetsko brezumno. Večina muzejskih obiskovalcev hiti po arheološkem oddelku brez globljega interesa, le te bi opozorili, če jih ne pritegnejo starožitnosti po zgodovinski plasti, naj si ogledajo predmete iz gline, kovine in kamna, zaradi lepote, ki jo odse-pajo. Tu mi prihaja na misel kamnit rimski kip ženske glave, ki po strogem izrazu in kiparski izvedbi ozbuja pozornost. Ne samo, da je glava, ki predstavlja mlado ženo, samonikla umetnina, hkrati je nedvomno portret domačinke iz Posavja, tedaj naše davnice prednice. Nedvomno, da je rustikalna izvedba dela domačih rok in ne italjski import. Specialnost tega muzeja pa je prikaz kmečkih puntov. Brežice z okoljem so zgodovinska tla tega dogajanja. Nikjer na Slovenskem pa ne bi bila razstava, ki je pogojena kot tu že zaradi bližnje hrvaške meje. Zagrebčani pogosto obiskujejo Mokrice, Brežice in Cesteške Toplice. Noben slovenski muzej nima toliko hrvaških obiskovalcev kakor posavski. S tem pa je za brežiški muzej podana ena izmed važnih nalog.

Novo podstovo muzeja je pohvaliti, da je o tamkajšnjem muzeju oskrbelo stalno razstavo slikarja in grafika F. Stiploška. Ni to le pietetna gesta zaslužnemu muzealcu, saj je kot malokdo zajel značaj tamkajšnje pokrajine in ljudi v svojih delih. Marsikatero od teh je tudi narodopisno pomembno. Razstava v dveh sobah se deli na grafiko in olja. Stiplošek

TUDI JAZ BI ZE RADA ŠLA DOMOV...

Dne 30. julija sem prišla v poslovalnico »Čevljarstvo« na Trgu svobode deset minut pred peto uro popoldne. Čakala sem v vrsti: šlo je precej počasi, zato so medtem lokal zaprli. Ko sem prišla na vrsto, sem vprašala, če so moji čevlji gotovi. Tovarišica me je komajda vprašala, kakšni, ko ji je že moški za mano dal listek, mene pa je prezrla in postregla njega. Vprašala sem jo, zakaj me je izpustila, nakar se je tovarišica obregnila, da ne potrebuje nobene »komande«. »Zakaj ste pa tako počasni, jaz bi že tudi rada šla domov.« Ugovarjala sem, da mi čevlji že dolgo popravljajo, vendar tovarišica tega ni bilo mar, češ da jih ne popravlja ona, ko pa sem zahtevala poslovo-djo, mi je odgovorila, da je na dopustu. Tudi moški, ki je prišel za mano, mi je očital počasnost. Toda pred mano se je tovarišica pogovarjala z neko stranko o povsem zasebnih zadevah, pa se ji ni nič mudilo, četudi smo morali zato vsi drugi čakati dalje.

Ce se je tovarišica odločila, da bo delala z ljudmi, saj nas je dosti stalnih strank, potem jo moram pač opozoriti, da je ona v službi zaradi strank in da me nismo krive, če se njej mudi domov. V prihodnje bom pač šla tja, kjer bom deležna vsaj prijazne besede, če že ne popravljenih čevljev.

Marija Vankner,
Breg 19, Celje

ODBORNISKE OBLJUBE

Občani volilne enote Zagrad se često spominjajo obljub svojega občinskega odbornika, ki jih je izrekel na zboru volivcev v dvorani Siegu in na zboru volivcev v Stanovanjski skupnosti Podgrad.

Obljubil nam je, da dobimo ob polt ob Savinji prepotrebno javno razsvetljava

vo in celo ograjo. Tovarišu Stanetu Tratniku ja celo zagotovil, da je denar za javno razsvetljavo že pripravljen in da ima Elektro že naročnico za izvedbo del.

Toda, na žalost, po štirih mesecih nisouredili še ničesar drugega, kakor da so delno odstranili kipe smeti in raznih drugih odpadkov, nikjer pa še ni videti nobenega opozorila, da je tu prepovedano odlagati smeti in druge odpadke, zaradi česar jih še vedno odmetujejo ob tej poti.

Prosimo tovariša odbornika, da nam na ta vprašanja odgovori ali so bile to samo obljube, ali se bo pri nas vendarle kaj spremenilo?

August Tratnik
Zagrad 83

VEC DENARJA ZA CT

Kot večletni naročnik Celjskega tednika — mimo tega pa sta naravnika še dva moja sinova — bi rad zapisal nekaj vrstic. Spremenjene naslovne strani sem se že privadil, saj se zaradi nje CT loči od drugih časopisov. Tudi zgodba o Guzaju je sila zanimiva in se zaradi nje domva kar pulimo za časopis. Sestavljajo primarija dr. Alojza Rojnika so nadvse poučni in bilo bi prav, če bi tudi v prihodnje objavili še več podobnih člankov.

Potrebno bi bilo, da bi CT bolj redno objavljale cene kmetijskih pridelkov na celjski tržnici. Tudi člani krajevnih skupnosti bi morali pisati več o težavah in delu v svojem okolju, CT pa bi moral takšne dopise objavljati, ne pa da bi romali v koš. Nadvse potrebno pa bi bilo, da bi občinske skupščine prispevale obljubljene dotacije Celjskemu tedniku, da se ne bi v njegovi blagajni razpredal pajek — kakor je pisalo v svečani številki ob dvajseti obletnici časopisa — kajti bilo bi žalostno, če bi morali preveč povisovati ceno lista ali ga celo ukiniti. Narobe, Celjski tednik bi se moral razširiti v vsako hišo!

Jakob Leskovšek
Lesično

IN NJEN ODMEV

je rojen grafik, izorsten risar, njegovo delo je kar virtuozno, s sigurno roko grebe v les, ko je ustvaril tako prepričljive lesoreze. Bil in ostal je zvest pripadnik tako imenovane nove stvarnosti, s poudarki ostrega ob-risa, dognane risbe, temnejšega kolo-risa s plastičnim senčenjem. Njogo-

va strujena kompozicija je vselej trdna. Za modna gesla ni imel po-sluha, njegovo delo je danes dokument polpreteklega doba. Prištevamo ga tudi med pionirje slovenske moderne grafike (B. Jakac, T. Kralj, Fr. Kralj, Pilon, Stiplošek, Maleš).

A. S.

REFORMA IN OBLIKOVANJE OSEBNIH DOHODKOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ko se v gospodarskih organizacijah odločajo o načinu in višini izplačevanja akontacij, je potrebno upoštevati predvsem dejstvo, da je struktura potrošnje pri posameznih kategorijah zaposlenih različna, ter da so predvsem tisti delavci, ki imajo najnižje osebne dohodke absolutno vezani na nabavo osnovnih življenjskih potrebščin, medtem ko kategorije z višjimi osebnimi dohodki trošijo doberšen del svojega dohodka v namene, ki ne izhajajo iz eksistenčnih potreb. Upoštevati je treba, da je osnovni namen akontacij samo v tem, da zaposlenim omogočimo na čim manj boleč način prebrskiti težave prehodnega obdobja usklajevanja razmer v našem gospodarstvu. Akontacije so začasen ukrep, služijo pa naj predvsem temu, da bodo delavci z najnižjimi dohodki čim manj občutili povišanje življenjskih stroškov!

Dokončni izračuni o gibanju in obsegu celotnega dohodka v gospodarskih organizacijah bodo omogočili le-tom, da na osnovi rezultatov »gospodarjenja in poslovanja preidejo tudi na spremenjen način nagrajevanja zaposlenih. Ko bo posamezna organizacija dokončno ugotovila, v kakšni situaciji se nahaja id s čim razpolaga, bo na osnovi tega lahko pristopila tudi k ustreznemu spreminjanju instrumentov notranjega razdeljevanja dohodka in k spremembi pravilnikov o delitvi osebnega dohodka.

Ureditve sistemov notranje delitve in njihova dosledna uporaba v praksi je eden od temeljnih pogojev, da bodo delovne skupnosti uspešno poslovale v reformiranem gospodarskem sistemu. Zato morajo v vseh delovnih organizacijah ob sodelovanju vseh članov kolektivov uveljaviti na področju notranje delitve take sisteme, ki bodo dejansko povezovali oblikovanje sredstev za osebne dohodke in njihovo delitev s produktivnostjo dela in s poslovno uspešnostjo. Le tako izpolnjeni sistemi, povezani z učinkovitostjo poslovanja, lahko zagotovijo delitve, ki bo preprečevala oblikovanje osebnih dohodkov brez upoštevanja ustreznih kriterijev po novo ustvarjeni vrednosti.

Novi pravilniki morajo v polni meri upoštevati specifičnost vsakega delovnega mesta in omogočati, da se bo dohodek zaposlenih oblikoval

na osnovi njihovega dela in na osnovi poslovnih rezultatov celotne delovne skupnosti. Ločevati je potrebno dvojnost procesa, ki trenutno teče na področju urejanja osebnih dohodkov. Na eni strani imamo opraviti s procesom določanja in dodeljevanja akontacij kot kratkoročnega ukrepa zaradi premostitve trenutnih težav, na drugi strani pa tečejo procesi oblikovanja kriterijev za razdeljevanje osebnega dohodka v spremenjenih pogojih gospodarjenja v bodoče. Četimo v prvem primeru predvsem k pomoči delavcev z nižjimi plačami, pa zahteva drugi proces popolnoma drugačna izhodišča. Uveljavljanje enakih principov v obeh primerih je nesprejemljivo in nemogoče. Spremenjeni pravilniki o razdeljevanju osebnih dohodkov morajo v polni meri upoštevati že med določanjem osnov dohodka razmerja, ki izhajajo iz različnih kvalifikacij, delovnih mest in teže odgovornosti, ki jo posamezniki nosijo v okviru gospodarske organizacije. Degresivno nagrajevanje (neupravičeno poviševanje dohodka nižjim kategorijam in nesorazmerno poviševanje dohodka strokovnemu in ostalemu vodilnemu kadru) in tendence po »uravnolovki«, ki se ponovno pojavljajo, lahko s svojim uveljavljanjem nadaljnemu razvoju gospodarstva kot celote in posameznim delovnim skupnostim samo škodujejo. Spremenjeni pravilniki morajo omogočiti vsem zaposlenim, da se bo obseg njihovega osebnega dohodka gibal skladno z njihovim položajem v organizaciji proizvođa in na osnovi njihovega prizadevanja pri delu.

Upoštevati je treba, da je realna vrednost osebnih dohodkov in življenjska raven delovnega človeka važen pogoj za izvedbo ciljev ekonomske reforme. Zato morajo biti spremenjeni sistemi delitve dohodkov usklajeni z ravniyo opravljenega dela, s čimer bodo omogočili, da bo življenjska raven vsakega zaposlenega ravnala izključno po njegovem delu.

Bernard Stirmičnik

OBČANI O CENAH:

Neusklajene odkupne in prodajne cene

Na nedavnih razgovorih, ki jih je o gospodarski reformi priredil na sedežih krajevnih organizacij Socialistične zveze občinski odbor SZDL Celje, so ugotovili, da delovni ljudje sicer razumejo nujnost ukrepov gospodarske reforme, da pa imajo o nekaterih odločitvah svoje mnenje. Povprašali smo sekretarja občinskega odbora Socialistične zveze Janeza Kovačiča, kateri so problemi, na katere so občani najprej opozorili.

Prevladalo je mnenje, da so nekatere novoformirane cene previsoke. Zlasti to za meso, katerega cena se je v maloprodaji zvišala mnogo občutneje kot pri odkupu. Občani menijo, da je zvišanje cen mesu pretirano. Podobno mnenje je obveljalo tudi za akontacije novih stanarin. Ekonomске stanarine naj do kraja uveljavijo po štirih letih, sedanji izračuni akontacij pa so tolikšni, da bodo močno prizadeli vsakogar, ki živi v starem stanovanju, predvsem pa ljudi z nizkimi osebnimi dohodki. Občani trdijo tudi to, da je previsoka cena mleka, ki le sodi med najnujnejše življenjske potrebščine.

Veliko je v Celju tudi besed o skrajšitvi delovnih mest. Tovariš Kovačič meni o tem tole:

»Odpušcanje delovne sile v re-

formnih procesih ne bi smela biti edina rešitev — kot so jo ponekod morda razumeli. To naj bi bila zadnja, ne pa prva pot, čeprav jo bodo v nekaterih delovnih organizacijah vendarle morali ubrati.

V zadnjem času so občani mesta

SPREJET URBANISTIČNI NAČRT ZA MOZIRJE IN NAZARJE

Neizdelana urbanistična dokumentacija za posamezne kraje v moziški občini je bila zadnja leta predmet številnih razprav in kritike občanov. Zaradi tega je precej nazadovala predvsem individualna stanovanjska gradnja. Da bi stanovanjsko gradnjo omogočili predvsem v tistih krajih, kjer je največ interesentov, je skupščina občine Mozirje naročila izdelavo urbanističnega programa za Mozirje in Nazarje in ureditvena načrta za stanovanjsko četrt-Dobletina v Nazarju ter izpolnitvev stanovanjske četrti »Trate« v Mozirju. V izdelavi pa sta tudi ureditvena načrta za urbano ob Savinji in Luče.

Po javni razgrnitvi urbanističnega programa in obeh ureditvenih načrtov je skupščina občine Mozirje na nedavni seji sprejela urbanistični program za Mozirje in Nazarje in oba ureditvena načrta. Urbanistični program predvideva za oba kraja optimalno kapaciteto v obdobju 30

let z okoli tritisoč prebivalcev. Za Mozirje se predvideva nadaljnji razvoj v upravni center komune in ekonomski razvoj v zvezi s širjenjem turističnih kapacitet in dejavnosti, ki to panogo dopolnjujejo, medtem ko naj bi se Nazarje razvijalo v skladu s potrebami industrije.

Ureditveni načrt o izpolnitvi stanovanjske četrti »Trate« v Mozirju, kjer je določena individualna gradnja stanovanjskih hiš, določa zgostitev že obstoječega stanovanjskega naselja, ker prostor ni bil racionalno izkoriščen.

Ureditveni načrt za stanovanjsko četrt »Dobletina« v Nazarju zajema kompleks za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš s predvideno kapaciteto okoli 800 prebivalcev. Interesenti za gradnjo so predvsem delavci in službenici zaposleni pri LBN in GG Nazarje. Gradnjo stanovanj podpirata tudi obe podjetji, ker je taka gradnja cenejša kot pa blokova gradnja.

MED NAJDRAŽJIMI V SLOVENIJI

DOBER ZGLED OBČINE LASKO: MESO CELO DO 500 DIN CENEJE

V zadnjem tednu so zasedale občinske skupščine nekdanjega celjskega okraja, da bi med drugim razpravljale predvsem o novih maloprodajnih cenah in maržah, o akontacijah na stanarine, inventarizaciji in revalorizaciji stanovanjskega fonda in o začasnih omejitvi proračunskih izdatkov. Vsi ti sklepi so enako zanimivi in aktualni, toda za potrošnikov žep so trenutno najbolj občutne prav nove cene in nove stanarine. V cenah osnovnih življenjskih potrebščin med posameznimi občinami našega območja sicer ni prevelikih razlik, ugotavljamo pa lahko, da so med najvišjimi v Sloveniji (Celje, Velenje) in najcenejšimi (Laško).

CELJE: Odborniki celjske občinske skupščine so se po razpravi, ki je bila živahna, da že dolgo ne, le odločili za nove cene življenjskim potrebščin. Moka vrste B bo zdaj po 242 dinarjev (bela), 191 (polbela) in 142 (črna) dinarjev. Zanimivo pa je, da lahko prodajalec poveča ceno predpakirani moki, vendar ne več kot za 10 dinarjev pri kilogramu. Zvišanje cene moke je povzročilo tudi občutno zvišanje cene kruha. Črn kruh bo v Celju po 140 dinarjev, polbeli po 170 in bel po 208 dinarjev kilogram. Trgovina pa bo dobila za prodajo kruha devet dinarjev marže od kilograma. Sladkor je v Celju po 270 dinarjev v kristalu in po 308 dinarjev v kockah; podjetja, ki prodajajo pakiran sladkor pa bodo tudi pri njem smela zaračunati do 6 dinarjev na kg za vrečko. Vstekleničeno olje prodajajo po 510 dinarjev, olje v sodih pa po 476 din. Cene mesa so izredno visoke: teletina je po 1500 dinarjev, govedina po 1360, svinjina pa po 950 dinarjev. Vendar so to povprečne cene. Cene posameznih boljših kategorij mesa so seveda dosti višje. Mleko bo v Celju po 140 dinarjev za liter — za široko potrošnjo, za industrijo po 145 (v posodah), v steklenicah pa po 155 dinarjev liter. In še cene premoga: lignit — 7532, rjavi premog iz Zagorja 11.250 din, rjavi Trbovlje 10.734, Laško 15.259 za tono itd. Drva bodo prodajali po 7220 za prvo vrsto in po 5380 za drugo vrsto.

Letošnji peti tradicionalni flosarski bal v Ljubnem bi moral biti višek dosedanjih tovrstnih prireditev, ki oživljajo nekoč tradicionalno flosarstvo. Toda vreme privediteljem še zdaleč ni bilo naklonjen. Oblaki so izlivali svojo tekočino, kot da bi hoteli izprati vse grehe Savinjanov. In teh je moralo biti — po količini dežja — veliko. Medtem, ko je bilo dopoldne, ko je bilo strelsko tekmovalje in nogometna tekma, vreme še dokaj suho, se je popoldne popolnoma skisalo, tako da so organizatorji resno premišljevali, če bi prireditve sploh ne odpovedali. Toda obiskovalcev je bilo že veliko, stojnice so stale, naj bo še bal, čeprav moker flosarski bal.

Kmalu popoldne se je prostor v Vrbju ob Savinji že dokaj napolnil, ljudje so srebrali pižaje (po novi ceni), ter se sprehajali po blatu in pod dežniki. Povorka z godbo in nekaj splavarji ter žagariji se je pričela z majhno zamudo, kljub temu pa ne prepozno, kajti deževati je tisti trenutek ravno prenehalo. Potem se je pričel ceremonial. Flosarji so odšli na zajtrk — čeprav je bilo pol dne. Kruh, svinjski želoec in vino — toda vsi ga morajo piti iz enega kozarca. Taka je bila navada in taka mora ostati. Po tem zajtrku smo pričakovali krst, toda vreme se je spomnilo, da je presuho in neumljeno je začelo deževati, tako da so morali malo počakati, preden so nadaljevali s svojim programom. Napovedovalec po zvočniku je napovedal, da bo čez minuto prenehalo deževati in, saj to še po radiu nikoli ne uganemo, deževati je res prenehalo.

»Dragi judež, mi te bomo preizkusili, če si vreden in sposoben, da postaneš flosar.« Zelenec — Jože Jeraj — je pokleknil, pop — Jože Kovšak mu je stal na levi, krmaniš — Ivan Ceplak — za njim, ob strani pa je gledal boter. Tega je tokrat predstavil predsednik občinske skupščine Mozirje Jože Deberšek. Začelo se je spraševanje, nato pa deset zapovedi.

»Če je flos moker ali napit od vode, ga deni na peč, da se osuši.« »Vode ne smeš piti, posebno, če je majhna že za flos.« »Kadar odnese deske s flosa, jih odrini proč, da jih polove ljudje, ker drugače ne pridejo do njih, ker so drage.«

Potem pa krst in flos se je s svojimi ljubimi ljubini pevci: »Dost ljudi me je spaš'valo, se za Ljubno zanimalo, rekel sem jim jaz tako, da prijazen trg je to!«

Stara, a lepo in ubrano zapeta pesem se meša s šumenjem Savinje, se širi pod gore, ovite z meglo, in odmeva med stojnicami. S tem pa je ceremonial tudi končan. Pridni kor so se znali in hoteli. Plesali so lahko — pod dežniki seveda — pili pod pokritimi stojnicami, največ pa jih je zavilo v lokale in gostilne. Te so bile tega dopoldneva popolnoma zasedene in skoraj nemogoče je bilo dobiti prosto mesto. Tu so stari flosarji radi pripovedovali o svojih voznjah po valovih Savinje, Save in Donave, o resničnih krstih, o veseljih in žalostnih dogodkih. Vse je bilo zanimivo. Ljudje so jim radi prisluhnili.

Tako je minil dan, namenjen vselemu razpoloženju in oživitvi starega običaja, kar pa je dež na žalost vseh, organizatorjev in obiskovalcev, pokvaril. Škoda! Trud organizatorjev ni bil poplačan.

F. Kramer

je v in črna po 133 dinarjev. Kruh je tako kot v Celju po 140 črni, po 170 polbeli in po 208 dinarjev beli. Kristalni sladkor bodo prodajali od 510 do 270 dinarjev, v kockah pa po 304 dinarjev. Olje v sodih je po 470, vstekleničeno pa po 510 dinarjev. Goveje meso prve kategorije so razdelili po kvaliteti in prodajajo stegno, pleča in bržlo po 1700 dinarjev, vrat, bočnik in flam po 1300, pljučno pečenko po 2100, ledja po 1.200 ter prsa in rebra po 900. Teletje meso se giblje med 2100 dinarji za stegno in pleča ter med 1040 dinarji za vrat in prsa. Tu je še svinjina, katere najboljše kose bomo plačevali po 1400 dinarjev, najslabše pa po 540 (krače) za kilogram. Mleko je po 140 dinarjev liter, v politrskih steklenicah pa je po 75 dinarjev. In še premog: v kosi — velenjski lignit 7600 dinarjev, za tono, kockovec 7100 dinarjev, Laški premog pa je po 14.900 dinarjev v kosi, kockovec po 14.200 in oreh po 13.100 dinarjev.

SMARJE: Smarska občina je med tistimi, ki so določile najnižje cene mleku, toda najvišje cene kruhu. Mleko prodajajo po 125 dinarjev liter, črn kruh pa po 148, medtem ko sta polbeli po 180 dinarjev kilogram in beli po 212 dinarjev. Moka vrste

B: bela je po 243 dinarjev, polbela 193, črna pa 142. Moka vrste C je bela po 221, polbela po 170 in črna po 130. Kristalni sladkor je v Smarju po 270 dinarjev, v kockah pa po 304 dinarje kilogram. Olje v sodih bodo prodajali po ceni 487 dinarjev za liter, v steklenicah pa 527 dinarjev.

Akontacija za stanarine pa so določili takole: za stanovanja, zgrajena do konca leta 1959, znaša približno 114 odstotke, za stanovanja, zgrajena v letu 1960, 100 odstotkov, za stanovanja iz leta 1961, 80 odstotkov, za stanovanja iz leta 1962 47 odstotkov in za stanovanja, zgrajena v letu 1963, za 20 odstotkov.

VELENJE: V velenjski občini bodo občani kupovali črn kruh po 148 dinarjev za kilogram, bel za 212, sladkor v kockah za 304, v kristalih pa za 270. Odprto olje je po 470 dinarjev liter, v steklenicah pa po 510 dinarjev liter. Povprečna cena govedine je v Velenju 1380 dinarjev, teletine 1550 in svinjine 950 dinarjev za kilogram. Velenjska skupščina je določila tudi marže za nekatera živila in sicer v višini 20 odstotkov, medtem ko lahko le-ta doseže pri južnem sadju tudi 25 odstotkov. Zanimivo so še cene premoga: lignit v kosi (Velenje) 6.486 dinarjev, lignit v kockah pa 5.928 dinarjev (franko naklad, postaja).

MOZIRJE: Cene kruha znašajo v mozirski občini po novem za črn kruh 144 din, polbeli 176 din, beli 204 din. Najvišja cena bele moke vrste B je 242 din, črne 142 din, najvišja cena bele moke vrste C je 220 din, črne pa 134 din. Cena sladkorja v kristalu je 270 din (embaliranega) 276 din, sladkorja v kockah 308 din. Cena olja, odprto je 480 din, v steklenicah 520 din. Za sveže meso je skupščina določila povprečne cene in to za goveje meso za 1 kg 1.380 din, teletina 1350 din in svinjina 950 din. Skupščina je tudi obravnavala cene svežega mesa posameznih vrst, ki se gibljejo za goveje meso od 1100 do 2100 din, teletino od 1300 do 2600 din in za svinjino od 600 do 1800 din. Liter mleka stane od 120 din za široko potrošnjo. Določene so bile tudi maloprodajne cene za premog in drva. Cena velenjskega premoga se giblje od 9700 din do 10.800 din za tono, cene drv pa od 5.150 do 6.400 din za prostorninski meter.

Marže v prodaji na malo za riž, jedilne masčobe, mesne izdelke, kavo, začimbe, mesne in ostale konzerve ter testenine znašajo največ 18 odstotkov nabavne cene, za južno sadje pa največ 30 odstotkov. Dosedanji občinski odlok o cenah obrtnih storitev ostaja še naprej v veljavi.

Skupščina je sprejela tudi odlok o določitvi in plačevanju akontacije na novo stanarino in najemnino. Za stavbe, zgrajene do leta 1959, je faktor 2,00, v letu 1960 1,80, v letu 1961 1,70, v letu 1962 1,60, v letu 1963 1,50 in v letu 1964 1,20.

(Nadaljevanje na 5. strani)

FLOSARSKI BAL NA LJUBNEM DEŽ, FLOSARJI, TURIZEM...

Ljubno, prve nedelje v avgustu. Ljudje odpirajo okna in gledajo v nebo. Potem zmajuje z glavami. Flosarski bal, tradicionalno prireditev turističnega društva v Ljubnem, bo odnesla voda. Organizatorji so preklinjali, »štantariji« pa so pridno postavljali svoje prodajalne in privabljali ljudi, da polizkušajo svoje znanje. Vreme se je pa kisalo. »Prekleto, saj smo že bili večkrat mokri, bomo pa še danes!« — »Zelenca na flos, flos pa v vodo!« — »Hudič pa takšen turizem!«

Letošnji peti tradicionalni flosarski bal v Ljubnem bi moral biti višek dosedanjih tovrstnih prireditev, ki oživljajo nekoč tradicionalno flosarstvo. Toda vreme privediteljem še zdaleč ni bilo naklonjen. Oblaki so izlivali svojo tekočino, kot da bi hoteli izprati vse grehe Savinjanov. In teh je moralo biti — po količini dežja — veliko. Medtem, ko je bilo dopoldne, ko je bilo strelsko tekmovalje in nogometna tekma, vreme še dokaj suho, se je popoldne popolnoma skisalo, tako da so organizatorji resno premišljevali, če bi prireditve sploh ne odpovedali. Toda obiskovalcev je bilo že veliko, stojnice so stale, naj bo še bal, čeprav moker flosarski bal.

Kmalu popoldne se je prostor v Vrbju ob Savinji že dokaj napolnil, ljudje so srebrali pižaje (po novi ceni), ter se sprehajali po blatu in pod dežniki. Povorka z godbo in nekaj splavarji ter žagariji se je pričela z majhno zamudo, kljub temu pa ne prepozno, kajti deževati je tisti trenutek ravno prenehalo. Potem se je pričel ceremonial. Flosarji so odšli na zajtrk — čeprav je bilo pol dne. Kruh, svinjski želoec in vino — toda vsi ga morajo piti iz enega kozarca. Taka je bila navada in taka mora ostati. Po tem zajtrku smo pričakovali krst, toda vreme se je spomnilo, da je presuho in neumljeno je začelo deževati, tako da so morali malo počakati, preden so nadaljevali s svojim programom. Napovedovalec po zvočniku je napovedal, da bo čez minuto prenehalo deževati in, saj to še po radiu nikoli ne uganemo, deževati je res prenehalo.

Potem pa krst in flos se je s svojimi ljubimi ljubini pevci:

»Dost ljudi me je spaš'valo, se za Ljubno zanimalo, rekel sem jim jaz tako, da prijazen trg je to!«

Stara, a lepo in ubrano zapeta pesem se meša s šumenjem Savinje, se širi pod gore, ovite z meglo, in odmeva med stojnicami. S tem pa je ceremonial tudi končan. Pridni kor so se znali in hoteli. Plesali so lahko — pod dežniki seveda — pili pod pokritimi stojnicami, največ pa jih je zavilo v lokale in gostilne. Te so bile tega dopoldneva popolnoma zasedene in skoraj nemogoče je bilo dobiti prosto mesto. Tu so stari flosarji radi pripovedovali o svojih voznjah po valovih Savinje, Save in Donave, o resničnih krstih, o veseljih in žalostnih dogodkih. Vse je bilo zanimivo. Ljudje so jim radi prisluhnili.

Tako je minil dan, namenjen vselemu razpoloženju in oživitvi starega običaja, kar pa je dež na žalost vseh, organizatorjev in obiskovalcev, pokvaril. Škoda! Trud organizatorjev ni bil poplačan.

F. Kramer

jo posadko zapeljal po motni Savinji. Vreme, pa kot da se ne zanima za stare običaje. Dež, dež, dež...

Naslednjo vožnjo so se na splavu pojavili ljubinski pevci:

»Dost ljudi me je spaš'valo, se za Ljubno zanimalo, rekel sem jim jaz tako, da prijazen trg je to!«

Stara, a lepo in ubrano zapeta pesem se meša s šumenjem Savinje, se širi pod gore, ovite z meglo, in odmeva med stojnicami. S tem pa je ceremonial tudi končan. Pridni kor so se znali in hoteli. Plesali so lahko — pod dežniki seveda — pili pod pokritimi stojnicami, največ pa jih je zavilo v lokale in gostilne. Te so bile tega dopoldneva popolnoma zasedene in skoraj nemogoče je bilo dobiti prosto mesto. Tu so stari flosarji radi pripovedovali o svojih voznjah po valovih Savinje, Save in Donave, o resničnih krstih, o veseljih in žalostnih dogodkih. Vse je bilo zanimivo. Ljudje so jim radi prisluhnili.

Tako je minil dan, namenjen vselemu razpoloženju in oživitvi starega običaja, kar pa je dež na žalost vseh, organizatorjev in obiskovalcev, pokvaril. Škoda! Trud organizatorjev ni bil poplačan.

F. Kramer

KOMUNALNI PROBLEMI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KRAJEVNA SKUPNOST ALJAŽEV HRIB

Na področju krajevne skupnosti Aljažev hrib so v teku večja regulacijska dela na Voglajni. Kot kaže, bo druga etapa regulacijskih del, to je od železniškega mostu pri cinkarni do cestnega mostu na Teharski cesti pri Pocačtom mlinu, v jeseni gotova. Zelo pereče vprašanje pa predstavljajo regulacijska dela na Voglajni v prvi etapi od izliva v Savinjo do prej omenjenega mostu pri cinkarni. Pereče zato, ker bo z letošnjo dovršitvijo druge etape regulirana Voglajna v dolžini treh km in bo voda v regulirani strugi z naglim odtokom v zgornjem delu ob vsakem večjem deževju zalivala nizki del področja pri Skalni kleti. Sedenji potek del pa daje jamstvo, da bo Voglajna v prvi etapi, to je spodnji del, popolnoma regulirana najkasneje v naslednjih dveh letih. S to regulacijo bodo dosedanje večkratne poplave Čreta, Zavodne in Skalne kleti za vedno odpravljene.

Lani je bil končno napeljan vodovod v zgornji Čret ter je bilo s tem rešeno vprašanje, ki je bilo mnogokrat na dnevnem redu na različnih sestankih.

Dovozne ceste na območju, kjer zdaj opravljajo regulacijska dela, so v slabem stanju. To je razumljivo spriču odvoza in dovoza materiala pri regulacijskih delih. Zato je potrebna primerna uvidevnost tamkajšnjih koristnikov ceste. Po zaključenih regulacijskih delih bodo ceste

zopet urejene, med njimi tudi Kosova ulica. Zaradi izgradnje stanovanjskih hiš cinkarnskih delavcev ob Popovičevi ulici, bo prav tako tudi ta ulica v kratkem urejena.

Krajevna skupnost Aljažev hrib vzdržuje tudi nekatere krajevne ceste v strmem terenu. Te ceste so v slabem stanju, na nekaterih mestih so tudi zemeljski plazovi, ki ponekod onemogočajo prevoz. Gradnja kamnitih škarp, s katerimi bi zajezili zemeljske plazove, je zelo draga in trenutno za takšne gradnje ni dovolj sredstev.

Glede preskrbe z vodo v glavnem ni težav na terenu, kjer je vodovodna napeljava. Tudi pereče vprašanje pitne vode v samem Čretu je zasilno rešeno. Pri laniškoletni napeljavi vodovoda ob Teharski cesti za zgornji Čret je bil razkopan urejen hodnik na delu Teharske ceste. Hodnik je pred kratkim uredilo komunalno podjetje za ceste in kanalizacije. Od trgovine »Voglajna« proti Teharjem je pobočje Teharske ceste na severni strani neurejeno. Material so tu navozili iz nove struge Voglajne, zato bi kazalo ta dela dokončati v najkrajšem času.

Teharska cesta je bila rekonstruirana in asfaltirana v 1954. letu. Hkrati je bil ob cesti zgrajen utrjen hodnik na obeh straneh od podvoza pri pošti do ceste na pokopališče, od tod dalje pa le na severni strani ceste do domačije Pišek.

Cestišče je dovolj široko za razvoj dvostranskega prometa po vsej dolžini. Do prometne nesreče na tem odseku je prišlo lani zaradi tega, ker uporabniki ceste niso upoštevali prometnih predpisov in znakov.

Cesta Skalna klet — Stari grad je sicer cesta IV. reda ter za njeno vzdrževanje skrbi komunalno podjetje za ceste in kanalizacije. Ta cesta je za težja vozila neuporabna zaradi ožine in nezgrajenih škarp. Zaradi tega mnogi turisti, ki bi radi obiskali Stari grad, ne morejo s svojimi vozili do grajskih razvalin, kar povzroča v turističnem pogledu precejšnje nezadovoljstvo. Za to cesto obstaja načrt za rekonstrukcijo. Vendar kljub temu, da je bila že vrsto let v letnem programu, ni prišla na vrsto zaradi pomanjkanja sredstev.

Na področju krajevne skupnosti Aljažev hrib je več različnih komunalnih del, ki bi morala biti opravljena v doglednem času.

Med ta dela šteje tudi izgradnja nekaterih kanalov in utrjevanje cestišč do novozgrajenih hiš. Zavod za napredek gospodarstva je že napravil ureditveni načrt.

Daljša časa pereče vprašanje preskrbe zgornjega dela Aljaževga hriba s pitno vodo je sedaj končno rešeno tako, da prideka v Pečovniku za jeta voda preko Starega gradu in napaja zgornji del vodovodnega omrežja na Aljaževem hribu.

TUDI OBRTNIŠTVO POD KONTROLO CEN

V prejšnji številki našega tednika smo poročali o tem, da so na sedežu združenja za obrt, gostinstvo in komunalno sklenili, da bi naj bile obrtniške usluge svobodnih cen in ukiniti dosedanje nadzorovanje cen. Toda predsedniki občinskih skupščin, ki so se zbrali na seji, niso bili enakega mnenja in so sklenili, da bodo tudi cene obrtniških uslug ostale pod kontrolo.

Kako ohraniti mladost

Podaljšanje življenjske dobe je kmalu praznoval osemdesetletnico. V svojih šansonih je še zmeraj neprekosljiv. Ni torej pretirana trditve, da se življenje začne šele s štiridesetimi leti.

Navodila za dolgo življenje razdelimo v tri skupine. V prvo sodi življenje, ki ga je treba urediti tako, da ima nek smisel. Človek ne sme živeti brez cilja, imeti mora trdno voljo, da boče živeti čim dlje. Strup dolgega življenja so skrbi. Te človeka postarajo. V drugi skupini pripomočkov za podaljšanje mladosti je farmacevtska industrija s proizvodil kozmetike in medicinska znanost s kirurškimi in plastičnimi operacijami. Danes ni nobena skrivnost več, da odlično opremljen kozmetični salon pod vodstvom kirurga in dermatologa človeka popolnoma prenovi. Za naše razmere je to seveda zaenkrat še predrag sport, v tujini pa si ga lahko že marsikdo privošč.

SPET ČEVLJI S TANKIMI PETAMI

Trdo so si utirali pot čevlji s širokimi petami med ženskim svetom. Marsikatera od vztrajnih zagovornic tankih peta in elegantnih oblik je ostala trdovratna. No, te dni so na angleškem priredili revijo čevljev, na kateri so se spet pojavili modeli, ki so ošiljeni, tanki, majhni in neznatni. Angležinje so torej zavrgle široke pete. Počakajmo na Italijo in Pariz, kajti šele takrat bomo lahko ugotovili, kdo je zmagal.

V CELJU PREMALO OTROŠKIH IGRISČ

Malomarnost ali »varčnost«

Otroška igrišča so v mestih nepogrešljivo prostor. Otroci, stisnjeni v gosto naseljene stanovanjske predele, nimajo prostora za svoje živahno otroštvo. Otroško igrišče pa je pravi raj za mali žio-žao. Peskovniki, gugalnica in ortaljaki malega ne samo zaposlijo, temveč si na primernih objektih lahko koristno razgiba in utrjuje svoje mlado telo. Ta stara utemeljitev nujnosti otroških igrišč v mestih bi bila skorajda odveč, če ne bi govorili o Celju. V tem mestu ob Savinji, ki se tako rado ponša z urejenimi parki in zelenicami, pa so na otroke pozabili. Dvoje, troje zapuščenih in slabo opremljenih otroških igrišč, je vse, kar otroci imajo — razen z lomljenih opeko in kamenjem nastanih dvorišč, ki jih v novozgrajenih naseljih ni malo.

Predosem je škoda, da nista urejeni igrišči v parku ob Savinji in pa igrišče na Savinjskem nabrežju — poleg novozgrajenih stolpnih v Kajuhoovi ulici — ki je bilo nekoč tako lepo in polno otrok. Na tem igrišču je bilo očasih nekaj gugalnic, majhen ortaljak, pa oiseči krogi in lestve. Tudi v parku ni zdaj ničesar več — razen lesenih klopi, ki obkrožajo očasih tako polno otroško igrišče. Prav gotovo oprema otroškega igrišča ne stane toliko, da bi bil to lahko problem. Verjetno se na otroke čisto preprosto — spomnili nismo — ko smo obračali denarje, namenjene za komunalno ureditev. In če smo že pri celjskem parku, še tole: razumljivo je, da otrok ne bomo pustili capljati po rožnih gredicah, verjetno pa ne bi bilo prehudo, če bi smeli na travo. To navsezadnje dovolijo v velikih mestih, kjer je trava nedvomno dragocenejša kot pri nas. Mestnega otroka je prav težko ukrotiti, da ne bi stopil na travo — pa tudi zdravo bi bilo, če bi bos tekli po njej.

Z malo denarja, z malo pripravljenosti pa bi nedvomno ti dve igrišči, ki ležita v ob tako prometnem sprehajališču, le lahko uredili.

-ca

Nekaj upanja za ohranitev mladosti pa ima tudi naš starejši prebivalec. Vsak dan redna telovadba s primernimi razgibalnimi vajami sta eden od zaščitnih ukrepov za izboljšanje krvnega obtoka, večjo lokalno in splošno presnovo in elastičnost tkiva. Zelo priporočljive so tudi kopeli, toda izmenične s toplo in mrzlo vodo. Kopel začnemo s toplo vodo, ki naj ima okrog 38 stopinj, v njej ostanemo okrog dve minuti. Naslednja faza kopeli je hladna — pri okrog 20 stopinjah za 20 sekund. Kolobarjenje ponovimo trikrat in končamo s hladno vodo. Najbolje je, da se ko-

pamo zvečer, vendar bolnikom z obolenjem ožilja take kopeli sploh odsvetujemo. Pešačenje med polji in gozdovi, plavanje in lahka gimnastika ustvarjajo čudeže.

Tretja skupina za ohranitev mladosti je pravilna prehrana. Zaradi različnih bolezni, ki je zanje starejši človek občutljiv, je treba prehrano primerno urediti. Količina maščob naj ne presega 70 gramov dnevno. Dnevna potreba beljakovin je 80 do 100 gramov. Med temi jih mora biti vsaj polovica živalskih. Važni viri beljakovin so nemastno meso, ribe, mleko in mlečni izdelki. Namesto svinjske masti priporočamo olja. Boljši je črn kruh. Hrana naj vsebuje čim več zelenjave in sadja. Količino tekočin omejimo največ na liter in pol. Omejimo sol, obroki hranit naj bodo majhni, zato pa pogostejši. Večerja naj bo vsaj dve uri pred spanjem. Skodljiva so napenjačajoča živila, prav tako pa tudi zelo mrzla in zelo vroča jedila.

Z malo volje si torej sami lahko podaljšamo življenje, delovno sposobnost, vitalnost in tudi lepoto.

POJDIMO NA GORE

B O Č

Boč je masiven gozdnat čok jv. od Poljčan in sz. Rog. Statine, na vrhu je razgleden stolp.

Planinci imajo za izhodišče na to našo priljubljeno goro običajno kraj Poljčane. Spodnji del te vasi leži na levem bregu Dravinje, zgornji pa pod Bočem, kjer gre stara pot po ozki dolini Belce k Sotli. Dravinja priteka izpod pohorke Rogle in dobiva s Pohorja dva močna pritoka: Oplotnico in Ložnico.

Z jutranjim vlakom se peljemo do Poljčan. Od tod peljeta dve dobro markirani poti na Boč. Pešačimo najprej po široki avtomobilski cesti v Zg. Poljčane in tu pri kozoletu na ovinku je napisana tabla za bližnjo in precej strmo pot po gozdu navzgor mimo kamin, imenovanega Baba. Druga pot, ki je bolj položna, pa pelje, če nadaljujemo pešačenje še kakih deset minut naprej do transformatorja, na levo navzgor po voznici česti. Tako po eni, kakor po drugi poti prispemo v eni uri in pol do Doma na Boču (694 m), ki ga upravlja, v zadnjem času zelo skrbno, PD Poljčane.

V neposredni bližini doma se nahaja preprosta cerkev Sv. Miklavža, ki so jo sezidali celjski grofje, cerkev je v razpadanju in bi jo bilo treba kot spominsko zgradbo vzdrževati. Okrog cerkvice, planinskega doma in navzgor proti gozdnemu robu se razteza planinski pašnik in na tem pašniku je postavljen skromen kamnit spomenik padlim borcem iz narodnoosvobodilne vojne.

Od sv. Miklavža do vrha Boča je še trideset ur. Pot vodi skozi gozd, je večinoma strma, pa ni nevarna. Na vrhu Boča je že pred vojno stal razgledni stolp, ki so ga okupatorji leta 1944, ob temeljih odzvali. Zgoraj je tudi majhna lesena kočica poleg stolpa, ki je služila partizanom za zavetje.

PD Poljčane je postavilo pozneje nov lesen razgledni stolp, ki pa je pred nekaj leti odslužil in sedaj stoji na istem mestu železen razgledni stolp, daleč naokrog viden iz doline.

Razgled z Boča je veličasten, saj daleč naokrog ni vrha, ki bi ga dosegel. Vrh stolpa je točka v višini 1000 m. Ob jasnem vremenu se dobro vidi mesto Gradec v Avstriji.

Planinski dom je enonadstropen in ima 10 ležišč v sobah in 30 na skupnem ležišču.

Za povratek pa si lahko izberemo lepo pot do Kostrivnice — Podplata mimo vinogradnega Drevenika, ki daje odlično kapljico. Tuji se lahko vrnemo z Boča v Studenico, kjer je bil nekdanji kmetijski gospodarstvo.

Dr. M.

ATOMSKE TOPLICE

LEGENDA ALI PRIHODNOST?

(Nad. iz prejšnje št.)

Slavica Raković iz Zagreba: »Tam sem bila samo deset dni. Vnetje debelega črevesa mi je popolnoma prešlo in celoten organizem se mi je dozdeval bolj svež in lažji. Vsekakor bom v »atomske toplice« še prihajala, ker mi vračajo zdravje. Hudo je, ker so ceste zelo slabe, nikjer ni mogoče posedeti in tudi prostora za preoblačenje ni. Uredite poti do vrelcev, postavite nekaj klopi in napravite vsaj nekaj reda ob bazenu.«

(Dalje prihodnjič)

DR. ROJNIK ALOJZ:

O SRČNIH BOLEZNIH

Arteriosklerotična srčna obolenja (II)

Ljudje, ki se zelo malo fizično gibljejo in dobro jedo, so prav posebno podvrženi tej bolezni. Tudi tu nam statistike povedo, da ročni delavci, predvsem pa obdelovalci zemlje, zelo redko zbolijo na tej bolezni. Tisti, ki se mnogo gibljejo v svoji službi, praktično ne obolevajo. V literaturi se posebno poudarja, da še ni znano, da bi pismonoša, ki se pri svojem delu stalno giblje, obolel za najtežjo obliko srčne skleroze — za srčnim infarkt.

Prekomerno uživanje kave, prekomerno kajenje, neredno spanje tudi pospešujejo nastanek te bolezni.

Oglejmo si, v kakšni obliki se te bolezni pojavljajo na srcu. Srce je organ, ki ne sme nikdar mirovati. Da zadosti potrebi po energiji za svoje delo, mora skozi srčno mišico preteči dnevno 360 litrov krvi nasičene s kisikom. Zdravo srce opravi dnevno tolikšno delo, ki je enakomerno sili, ki je potrebna za dvig 10.000 kg v višino 1 metra. Srce je torej motor, ki potrebuje ogromne količine goriva. Za dovajanje krvi in kisika srčni mišici so potrebne popolnoma zdrave krvne žile.

Če postanejo srčne žile okorele, se srčna mišica začne dušiti. Pri arteriosklerozi se na notranji strani žil začne nabirati snovi, ki žile ožijo in jih delajo neelastične. Snovi, ki se nabirajo na notranji steni žile so v glavnem maščoba in maščobam slične snovi — holesteroli. Ti se kot goba širijo po ožilju, so sivkasto rumene barve.

Pri tem nastanejo na žili še ne popolnoma razjasnjeni procesi, ki polagoma ožijo notranjo luč žile. Srčna mišica zaradi tega ne dobiva dovolj krvi in kisika. Zato nastopajo v njej počasne degenerativne spremembe. Kadar se pritekanje krvi v srčno mišico močneje zmanjša, srce pa mora opraviti večje delo zaradi fizičnega napora ali močnejših živčnih pektoris. Izraz angina pectoris dobesedno pomeni stiskajoča bolečina v prsih. V začetku bolezni se pojavljajo ti znaki samo pri telesnem naporu ali močnem živčnem razburjenju, pozneje pa, ko skleroza napreduje, tudi že v miru. Tipično je, da bolečina ne nastopa v obliki zbadanja in da ni lokalizirana v predelu srčne konice, temveč pod prsno kostjo, v sredini prsnega koša. Bolečina se širi lahko v vrat, spodnjo čeljust, v levo ramo in levo roko. Bolnik je pri napadu prestrašen in zaradi bolečine avtomatično popolnoma miruje. To bolečino nujno moramo razlikovati od neurotične bolečine pri srcu. Ta se pojavlja kot zbadanje ali kot bolečina pri vdihu. Lokalizirana je na srčni konici, tam kjer čutimo srčni udar, ne pa v sredini prsnega koša. Nevrotični bolnik je pri svoji bolečini zelo nemiren, jako toži, dočim sklerotični bolnik miruje. Pri sklerotičnem bolniku v začetku bolezni bolečina takoj popusti, če se usede ali ustavi, pozneje pa to ne pomaga več. Bolečina takoj popusti, če bolnik damo pod jezik tableto nitroglicerina.

Najhujša oblika pomanjkanja kisika v srčni mišici je srčni infarkt. Tu se srčna žila popolnoma zamaši. Bolnik začuti strašno bolečino pod prsico, oblije

ga mrzel znoj in krvni pritisk mu pade na nevarno nizke vrednosti. Obide ga smrten strah in je prepričan, da je nastopila zadnja ura. Nitroglicerina tabletki proti bolečini ne pomaga, ublaži jo lahko samo injekcija morfija. Takšen bolnik je v neposredni nevarnosti za življenje in ga je zaradi težkega šoka, v katerem se nahaja, potrebno takoj prepepeljati v najbližjo bolnico. Le v bolnici je možno bolnika rešiti. Včasih bolnik lahko podleže že takoj v začetku napada, če je popolnoma zamašena ena izmed glavnih srčnih arterij. Če bolnik prebrodi prvo fazo, je ozdravljenje z modernimi protišokovnimi postopki v bolnici precej sigurno.

Bolnik odleži v bolnici najmanj 2 meseca pod specialnim zdravljenjem in posebno nego. S previdno medicinsko rehabilitacijo, ki se začne že v bolnici a se nadaljuje v zdravilišču za srčne bolnike, se velika večina bolnikov toliko popravi, da so zopet sposobni za delo, če to ne zahteva večjih fizičnih ali intelektualnih naporov.

Sklerotična srčna obolenja imajo vedno večji socialnomedicinski pomen, ker so v stalnem naraščanju tako v svetu, kakor tudi pri nas. Tudi naša dežela se vedno hitreje industrializira in civilizira. Način življenja se hitro spreminja in prinaša s seboj vedno večje psihične napore in kopico pojavov, ki jemljejo človeku duševno in živčno ravnovesje. Po drugi strani se ljudje vedno bolj hranijo, toda vedno manj telesno gibljejo. Skrbi je vedno več, modernemu človeku se vedno nekam mudi in ima občutek, da še ni vsega opravil. V pisarnah brnijo pisalni stroji, na cestah ropotajo avtomobili, v tovarnah delajo hrup stroji, doma pa nam pogosto krati mir kričajoča glasba radioaparata in televizorjev. Moderni človek je tako izgubil svoj mir, ki je po večjih psihičnih obremenitvah neobhodno potreben. Da hrup človeka ubija, so vedeli že stari Kitajci. Leta 211 pred našim štetjem je tam izšla policijska odredba, ki se je glasila: Kdor sramoti Najvišjega, ne bo obglavljen, niti prebuden z mečem, temveč mu bodo bobnarji in igralci na trulo toliko časa igrali, da se bo zgrudil mrtev. Zaradi stalno naraščajočega hrupa se človek ne more koncentrirati pri svojem delu in počasi, toda sigurno nastopajo motnje v živčnem sistemu, ki regulira pravilno delovanje vseh organov. Srce in žile pa so organi, ki so najbolj ozko povezani z delovanjem živčnega sistema. Saj vsi vemo, da nam od strahu hoče srce kar zastati in da pobledimo. Pri velikem veselju pa čutimo, kako nam srce živahneje utripa. Moderni način življenja nam torej nevidno, toda stalno ubija živčni sistem. Zato ni naključje, da je največ sklerotičnih srčnih bolezni v tistih deželah, ki imajo največ tehničnih pripomočkov in kjer je delovni tempo najbolj napet. Ne nameravam trditi, da je tehnični napredek hudičeva iznajdba, temveč samo opozoriti, kako se je treba varovati škodljivih posledic napredka.

Zato se drži sledečih navodil: ne uživaj obilne hrane, razdeli jo v male obroke večkrat dnevno. Po 40 letih ne uživaj veliko masti in tudi z oljem štedi. Uživaj mnogo zelenjave in sadja. Po jedi ne leži, temveč se gibaj, da energijo, ki si jo vnesel, tudi porabiš. V nasprotnem slučaju ti maščobne kapljice plavajo po ožilju in se nalagajo na steno žile. Ti, ki sediš osem ur v pisarni, moraš v prostem času tudi fizično delati na svežem zraku ali pa hoditi v naravi, kjer ni hrupa. Le tam si boš umiril svoje razdražene živce. Uredi si ritem dela in počitka tako, da bo to tvoj ustaljen sistem. Spi najmanj sedem ur in to ponoči.

Ti, ki si na vodilnem položaju v družbi, ne sklicuj daljših večernih sej in sestankov, ker ti motijo duševno pripravo za spanje. Ne razburjaj se, če ti novi predpisi kvarijo račune glede plana tvojega podjetja. Polskusi brez razburjenja najti izhod iz zagate. Svojim sodelavcem ne dajaj prekratkih rokov za izpolnitev nalog, ki zahtevajo temeljitega, skoncentriranega in preudarnega dela.

Splošna negotovost

UMETNO DRŠALISCE V MESTNEM PARKU BO V LETOSNJI ZIMSKI SEZONI ZE DELALO, VENDAR VERJETNO NE BO USPOSOBLJENO ZA SPREJEM ORGANIZACIJE SVETOVNEGA PRVENSTVA V HOKEJU.

Gradbena dela na dršališču so trenutno zastala, ker je zmanjkalo sredstev. Poleg vsega tega pa ni niti izgledov, da bi v dolednem času dobili denar za izvršitev vseh gradbenih del, ki jih bo še potrebno izvršiti za pripravo svetovnega prvenstva. Gradbeni odbor je sicer zastavil vse sile za dokončanje izgradnje in je vodil tudi razgovore s posameznimi delovnimi kolektivi. Le-ti so za izgradnjo športnega objekta v mestnem parku in za osrednjo športno prireditve v Celju doslej pokazali precejšnje razumevanje, ker vsekakor pričakujejo od tega korist. V večini primerov so sredstva podjetja že odobrila, vprašanje pa je, kdaj jih bodo lahko izplačala. Pri vsem tem pa se zimska sezona, ko mora biti gradnja končana, kar hitro približuje.

Za izgradnjo ledarne in garderobe ter za obrtniška dela bi potrebovali še 34 milijonov dinarjev. Za vsa ostala dela: signalne naprave, PTT zveze, razsvetljavo,

ozvočenje, trafopostajo, več ali manj provizorično tribuno ter za črpalke za črpanje vode iz Savinje pa bi potrebovali še 94 milijonov. Pri tem pa so nastale še

komplikacije pri nabavi kompresorjev zaradi deviz in dinarskega kritja. Vendar jih bodo verjetno dobili še ta mesec.

Tako situacijo v dneh, ko bi se morali organizatorji pogovarjati že o organizacijskih prijemih pri svetovni hokejski prireditvi v Celju, ni nič kaj rožnata. Celjski gradbeni odbor je o stanju že obvestil tudi osrednji prireditveni odbor v Ljubljani. Organizacija svetovnega prvenstva namreč ni le celjska zadeva in zato je treba pričakovati pomoč tudi iz republiških virov.

Vendar tudi ta denar skupaj s prispevki celjskih podjetij ne bi zagotovil vseh sredstev. Na vsak način bo gradbeni odbor o položaju, ki je zdaj nastal, obvestil tudi pokrovitelja svetovnega prvenstva, ker ni izgledov za prireditve.

Organizatorji celjskega dela svetovnega prvenstva pa so kljub težavam pri izgradnji že imeli razgovore s PTT, gostinci in obrtniki, ki bodo imeli velik in pomemben delež pri prireditvi. Skratka — organizacija deluje kljub splošni negotovosti. Sicer pa ta negotovost že ni več samo celjski problem, saj se glasovi o pomanjkanju sredstev slišijo tudi iz drugih mest, ki bodo prireditelji svetovnega prvenstva. Čas svetovne hokejske prireditve pa se neusmiljeno bliža...

E. G.

KOMENTAR

O PLAVALNIH TEČAJIH, KI JIH NI

O koristnosti in pomembnosti plavanja kot rekreacije in športa je bilo napisanega in govorjenega že precej. Ne le v časopisju, ampak celo v celih knjigah. V oseh visoko razvitih deželah imajo plavanje obvezno v predmetniku šolskega pouka. Plavaje učijo otroka že v prvem razredu ali pa še prej. Šepeda imajo zato optimalne pogoje kot so zimski bazeni, strokovni kader itd. Zato ni nič čudnega, da dosegajo odlične rezultate tudi v tekmovalni areni.

Kaj pa pri nas? Res da imamo skromne pogoje, toda ne izkoristimo niti tistih, ki jih imamo. Kar pogledamo konkretno stanje v Celju. V okviru letošnje akcije »Naučite se plavanja« je Občinska zveza za telesno kulturo skupaj s plavalnim klubom Neptun hotela organizirati vrsto tečajev za neplavalce. Anketa v celjski šolah je pokazala, da okrog 400 celjskih šolarjev ne zna plavati. Organizacija plavalne šole je bila upravičena — toda neizvršena.

Zakaj? Za prvi tečaj so se uradno prijavili in plačali šolnino trije otroci. Nekaj pa se jih je prijavilo neuradno. Vsekakor pa je to v primerjavi s številko dobljeno v anketi zelo zelo skromno. Tako skromno, da se zaradi tega tečaj niti ni začel. Kje je krivda za tako slab odziv? Vsekakor ne pri tistih, ki so dali iniciativno, ampak prav tistih, ki bi morali biti zainteresirani, da njihovi otroci znajo plavati.

Skoraj vsak dan lahko čitamo oest o utopitvah zaradi neznanja plavalne abecede. Lahko pa čitamo tudi o dobrih rezultatih plavalnih šol v drugih krajih Slovenije, ko prirejajo tudi več kot tri tečaje na leto. Le v Celju to ni uspelo!

-ed

SPORT NA DROBNO

Jugoslovanska mladinska reprezentanca v atletiki se bo 22. avgusta v Poznanju pomerila z ustreznima ekipama Poljske in Romunije. Nastopila bo tudi članica Kladivarja Podmilščakova v teku na 800 m.

-o-

Na nedeljskem atletskem prvenstvu Kranja je nastopil tudi član Kladivarja Potrata, ki je v teku na 5000 metrov zmagal v času 9:01,0.

-o-

V povratni tekmi med mladinci ranika in Olimpa za vstop v mladinsko nogometno ligo je bil dosežen neodločen rezultat 1:1. S tem so se Celjani plasirali v ligo.

-o-

Rokometaši Celja so te dni pod vodstvom trenerja Perasiča že pričeli s treningi. Zbrani so vsi, razen Markoviča, ki je prestopil k trboveljskemu Rudarju.

OBISK PRI NOGOMETASIH CELJA

DISCIPLINIRANO K USPEHU

Čas nogometne sezone se bliža. V Slovenski nogometni ligi bo start 3. septembra. Celjani pa bodo v tej ligi zastopani s Kladivarjem in ZNK Celjem. O pripravah ligaša s Skalne kleti smo se pogovarjali s trenerjem Vilijem Belcerjem:

Kako potekajo priprave za novo sezono?

»Do sedaj smo imeli 6 treningov in moram reči, da so se fantje takoj zagrizli in z resnostjo prišli za delo.«

S katerimi igralci razpolagate?

»Vratarja: Bauman (prej Kladivar) in Breznik; obramba: brata Rebersak, Mihelin, Marcins, Marjanovič, Letner, Ratej, Kompan, Hohajec, Kolenc; napad: Regner, Golob, Bovič, Artl, Dvornik, Zavski, Kuder in Mijatov. Povprečna starost ekipe je okrog 22 let. Hotel je pristopiti tudi bivši igralec Kladivarja Perasič, ki ga pa po pravilih NZJ ne moremo sprejeti, ker se ni izkazal s potrdilom o zaposlitvi.«

Kaj pričakujete v novem prvenstvu?

»Z igralci, ki sestavljajo ekipo, bomo morda zasedli 3. ali 4. mesto v lestvici. To pa bi bil že precejšen uspeh, ki je pogojen tudi z disciplino in dobrimi odnosi med njimi in upravo. Pred začetkom prvenstva bomo odigrali še nekaj prijateljskih tekem med drugim tudi s Slovanom, Mariborom in Olimpijo.«

Kaj pa mladina?

»Mladinsko moštvo je lani izpadlo iz republiške lige in bo tekmovalo v

podvezni ligi. Je pa perspektivno, saj nastopajo v njem igralci, ki bodo še tri leta mladinci.«

Imate kakšne probleme?

»Kot vsepovsod — finančne. Če bo obisk na tekmah dober, bomo pa tudi to prestali. Trenutno iščemo tudi tehničnega vodjo ekipe. Predlog je, da bi tehnične posle prevzel nekdanji igralec Florjanc.« -ed

Tabor prijateljstva končan

V torek so končali svoje 22-dnevno taborenje pri Petričku taborniki iz Splita, Maribora in Celja. V teh dneh so preživeli na tem, za taborenje zelo primernem prostoru, prijetne dneve, obiskali pa so tudi več krajev, znanih iz NOV. Največjega pomena je bil pohod, katerega je pripravil mariborski odred »Severica«, ko so taborniki šli po poteh »horskega bataljona. Ob ogledu tabora lahko vidimo veliko delo, ki so ga taborniki teh treh mest naredili. Zgradili so lasten rezervoar za vodo, imeli pa so tudi lastno telefonsko centralo, tako da so bili vsi tabori med sabo povezani. Ob začetku tabora so si zaželeli še mnogo podobnih srečanj, s katerimi se krepi prijateljstvo med našimi brat-skimi narodi. Čez dve leti pa nasvidenje na Taboru prijateljstva SPLIT 1967.

V Ljubnem sta od vse športnih panog najbolj razviti streljanje in nogomet. Medtem ko so na lanskem republiškem prvenstvu poželi strelci zelo lepe rezultate, saj so ženske zasedle drugo mesto, in se strelstvo še nadalje lepo razvija, pa je vprašanje nogometa bolj problematično. Od občinske skupščine v Mozirju ne dobijo nobenih dotacij, tako da je bil njihov obstoj negotov, saj niso imeli niti najnujnejših sredstev, da bi lahko odigrali kakšno prijateljsko tekmo, kaj šele, da bi sodelovali v kakšni ligi. Toda ljubenski nogometaši so se odločili, da bodo pokazali, kako se lahko tudi z malo sredstvi doseže zmaga. Najprej so odigrali prijateljsko tekmo s »finančnim« nasprotnikom ekipo Mozirja in jo premagali, kljub temu, da tekma ni bila odigrana do konca (ne po njihovi krivdi). V naslednji tekmi so premagali ekipo Polzele (6:3) na dan flosarskega bala pa še dopolne ekipo Soštanj z rezultatom 7:4. In še ena zanimivost: za povratno tekmo v Soštanju si bodo dobili denar na ta način, da bodo prodali dva smrekova slavoloka, katere so sami napravili (namesto treninga). Že po tem vidimo, kako so ljubenski nogometaši iznajdljivi, predvsem pa požrtvovalni. Morda bi jih kazalo kje posnemati.

Pregledni miting

V soboto so se na celjskem stadionu pomerili mladi atleti iz vse države, ki so na skupnih pripravah v Storah in Celju. Poleg teh so na mitingu nastopili še mnogi ostali celjski mladinci in nekaj članov. Zanimivo je, da je na teh pripravah le en Celjan, kljub temu, da bi jih moralo biti še več, a so zaradi raznih vzrokov zadržani, ali pa se jim ne zdi vredno, da bi bili na tem logorovanju. Sploh je na tem logorovanju videti, da je na njem največ atletov iz naših južnih republik, od Slovencev pa je največ mladih iz Nove Gorice in Ljubljane. Še nekaj pade obiskovalcu teh priprav v oči: medtem ko eden izmed

trenerjev vadi tekmovalce, drugi opazujejo, kot da bi tudi oni prišli na vaje, ali kot da je to seminar zanje in ne za tekmovalce. Sploh je marsikdo izmed udeležencev logorovanja mnenja, da bi bilo bolje, če bi prišli trenerji v posamezne klube, kjer trenerski kader ni tako izpopolnjen in bi tam nekaj dni vadili tekmovalce. To bi bilo najbrže boljše in pa prav gotovo mnogo ceneje, kajti ne nazadnje moramo gledati te priprave tudi skozi dinar.

Kljub tem pripravam so na sobotnem mitingu mnogi tekmovalci pokazali slabo formo in so dosegli mnogo slabše rezultate, kot bi to lahko od njih, mladinskih držav-

Med najdražjimi v Sloveniji

(Nadaljevanje s 3. strani)

ZALEC: Ko so odborniki sprejemali odlok o novih maloprodajnih cenah in maržah, so tudi primerjali le-te s cenami v nekaterih drugih občinah v Sloveniji in upoštevali predlog medobčinskega zavoda za cene. Smatrali so, da sprejete cene niso dokončne, temveč se bodo do konca leta še spreminjale. Cena črnemu kruhu je bila določena 140 din za kg, belu pa 208 din za kg. Sladkorju v kockah 308 din za kg, v kristalu pa 270 din za kg. Cena olju v sodih je 480 din za kg, v steklenicah pa 510 din za liter. Povprečna cena mesa pitane govedi je bila določena 1380 din, teletina 1550 din, svinjskega mesa pa 950 din. Za liter mleka v steklenicah je cena 140 din. Lignit v kosih (Velenje) stane 7.800 din za tono, lignit v kockah (Velenje) pa 7.500 din za tono. Cena za drva I. vrste je 7.500 din, II. vrste 6.800 din, III. vrste pa 5.400 din.

Skupščina je sprejela tudi najvišje stopnje marž v prometu na drobno. Pri oblikovanju cen riža, mesnih in ostalih konzerv, mesnih

izdelkov, kave, začimb, testenin, smejo uporabljati za določevanje maloprodajnih cen marže do 18% za sol do 12% za jedilne masčobe do 15%, za južno sadje pa do 30%.

Glede plačevanja akontacije na nove stanarine in najemnine je bil sprejet odlok, po katerem se bo povečala stanarina za stanovanja zgrajena do leta 1959 za 90%, za stanovanja zgrajena v letu 1960, za 70%, v letu 1961, za 60%, v letu 1962, za 50%, v letu 1963, za 30%, za stanovanja, zgrajena v letu 1964 pa za 10%. Nosilec stanovanjske pravice je dolžan plačevati to akontacijo od 1. avgusta 1965.

Skupščina je sprejela tudi odlok o zmanjšanju sredstev, razporejenih v proračunu občine Zalec za leto 1965. Ta sredstva se po odloku znatno zmanjšajo za 5%, nekatere postavke občinskega proračuna pa so se zmanjšale v določenem znesku.

Skupno znaša to zmanjšanje 97.688.800 din.

Otrok in film

Da smo v Jugoslaviji veliki zamudniki na področju otroške in mladinske fotografije, je prvo spoznanje, ko preberemo delo Janine Koblewske — Wroblove »OTROK IN FILM«, ki ga je iz poljščine prevedel direktor celjskega učiteljskega prof. Anton Aškerc, založil in natisnil pa Prosvetni servis v Ljubljani.

Studija ima naslednja poglavja: najvažnejše metode poučevanja, kako otroci doživljajo film; najvažnejši problemi otroškega razumevanja filma; kako otroci doživljajo literarno pravljico; kako otroci doživljajo ljudsko pravljico in basen; kako otroci spremljajo filme z realistično vsebino; čustveno reagiranje otrok ob filmu in zaključno poglavje o filmski vzgoji.

Razumljivo je, da ta zapis nima recenzijskega namena, ampak želim z njim opozoriti šole, poklicne vzgojitelje in starše na zelo koristno in pri nas edino delo te vrste, ki nam z znanstveno metodo prikazuje proces oblikovanja otroka v filmskega gledalca. Gledamo z vzgojega vidika bi morali namreč zlasti poklicni vzgojitelji in starši dobro poznati in oblikovati zakonitosti filmskega jezika. V teh naših težnjah torej, da bi film in televizijo narčneje in smotrnejše vključevali v naša vzgojna prizadevanja, nam bo omenjeni prevod dragocen kašipot, zato smo lahko prevajalcu in založniku hvaležni, da imamo to delo tudi v slovensčini.

dr. Jože Širec

EVROPSKI ATLETSKI KUP

21. in 22. avgusta bo v Zagrebu atletsko tekmovalje za Evropski atletski kup, na katerem bodo v moški konkurenci nastopili tudi trije Celjani. Vazile bo nastopili v teku na 1500 in 5000 m, Cerven v teku na 10000 m, Homoki pa v štafeti 4 x 400 m. Poleg teh pa so med rezervami še: Polutnik, Zuntar, Vranik in Lesek. V vsaki disciplini bo na tem tekmovalcu za eno državo nastopil le en tekmovalce. Na tej veliki prireditvi bodo poleg Jugoslavije nastopile še reprezentance V. Britanije, Švedske, Vzh. Nemčije, Nizozemske in Romunije.

Enako kot moški se bodo pomerile za Evropski kup tudi ženske. To tekmovalje bo v Konstanzu, poleg Jugoslavije pa bodo nastopile še ekipe SZ, Romunije, Zah. Nemčije, Norveške in Avstrije. Od Celjanov bosta nastopili Lubejeva v teku na 100 in 200 m, v skoku v daljino ter štafeti 4 x 100 m in Urbančičeva v metu kopja.

SODNISKI IZPITI

Podzveza nogometnih sodnikov v Celju pripravlja v mesecu septembru tečaj za nogometne sodnike. Kandidati, ki imajo veselje do sojenja nogometnih tekem, naj se prijavijo na nogometno podzvezo v Celju na Trgu Svobode.

nih reprezentantov, pričakovali. Edini izjemi so bili tekmovalci v skoku v daljino in pa odlična tekačica na 400 m Petnjaričeva, ki je v teku na 400 m postavila nov jugoslovanski mladinski rekord in nov rekord hrvatske članice. Dosegla je čas 56,5 (prej Nikolič 57,2). Od Celjanov je zmagal v skoku Medvešek v višino, Pilih v skoku ob palici, Leskovšek pa v metu diska, pri članih pa Skornikova v metu diska in krogla, Koprivica v metu krogla, ter Male v hoji na 20 km. kf

med najdražjimi v Sloveniji. Edini izjemi so bili tekmovalci v skoku v daljino in pa odlična tekačica na 400 m Petnjaričeva, ki je v teku na 400 m postavila nov jugoslovanski mladinski rekord in nov rekord hrvatske članice. Dosegla je čas 56,5 (prej Nikolič 57,2). Od Celjanov je zmagal v skoku Medvešek v višino, Pilih v skoku ob palici, Leskovšek pa v metu diska, pri članih pa Skornikova v metu diska in krogla, Koprivica v metu krogla, ter Male v hoji na 20 km. kf

mleka v nekdanjem celjskem okraju — 110 dinarjev za liter za široko potrošnjo in 130 dinarjev za industrijsko. Moko vrste B tip 400 prodajajo v Sentjurju po 244 dinarjev kilogram, tip 600 po 195 in tip 1000 po 142 dinarjev. Črn kruh je zdaj po 140, polbel po 180 in bel kruh po 208 dinarjev kilogram. Sladkor v kockah bodo v Sentjurju prodajali po 304 dinarjev, medtem ko bo kristal po 266 dinarjev kilogram. Topno olje nosi ceno 480 dinarjev, vstekljeničeno pa 516. Povprečne cene mesa: govedina 1360, teletina 1500 in svinjina 950 dinarjev. Velenjski lignit bodo prodajali po 8448 dinarjev, kocke pa po 7.870 dinarjev tono.

Občinska skupščina je določila tudi marže trgovskim organizacijam. Le-te znašajo do 17 odstotkov, le za južno sadje lahko dosežejo 30 odstotkov.

Poli- tični refe- rat

Tovariš Pera je vesel.

Pred dnevi so mu naročili, da napiše važen politični referat, in zdaj, ko s pojočim glasom diktira mladi daktilografiji revolucionarne, kitaste stavke, občuti, kako mu srce veselo utripa.

— Kje sva obstala, dušica? Dušica, raščvetela »daktilografkinca«, ki je šele pred dnevi nastopila svojo službo, magne nasek nad odtipkane vrste in reče z zvonkim glasom:

— »... in zato, vejica, mora biti današnji človek osvobojen sebičnih interesov, vejica, osvobojen nizkih, vejica, egoističnih pobud, vejica, kate...

— Tako je! vzklikne tovariš Pera in si mrmra v brado. — Ni kaj reči, lepo povedano! »Osvobojen egoističnih pobud!«... Hm. Tovariši bodo zadovoljni!

Nagne se nad razgaljena ramena prikipne deklice in se za delček sekunde znajde na drugem kolovozu.

— Ni slabo... tale deklica! ugotovi pri sebi... Morali bomo malo takole... hm... da se zainteresiramo...

— Da, in se povrne k referatu, — piši torej dalje... »nizkih, egoističnih pobud, ki so bile lastne...«

Naenkrat prekine svečano atmosfero telefon.

— Halo! Da, Pera! O, Arso, kaj pa je?

Obraz tovariša Pere se spremeni. Od prazničnega videza ne ostane niti sledu.

— Kaj? vpije v slušalko. — Kaj je nor? Nov hladilnik naj mu odstopim za petdeset tiščakov? Pazi, mater mu, mi smo nosili zastave in ne vemo, po koliko gre to tukaj?

— Pa kaj, če mene stane manj? Kaj to njega briga?... Hočem tudi sam nekaj vtakniti v žep! Kaj ne? Mirne duše mu povej. Glej ga. Kaj pravi? Pošteno bi bilo in tovariško!... Pojdi in mu naredi predavanje! Reci mu, da sta tovarštvo in poštenost eno, denar pa čisto nekaj drugega... Da, tako mu povej! In še to mu povej, da imam tovarštva in poštenosti za izvoz, da pa potrebujem denar!... Da, denar kot tak!... Ha-ha-ha! Dobro! Zdravo!

Tovariš Pera si obriše potno čelo, se obrne levo — desno in vpraša deklico:

— Kje smo že obstali, dušica?

Daktilografinja, ki je prišluškovala pogovoru, nekaj zamrmra.

— No, no, jo poboža Pero. — Kaj pa je... zakaj...

— Nič... nič... tako... obstali smo pri »egoistične pobude, katere so bile lastne...«

— Aha! tako je!... Piši dalje: »...egoističnih pobud, vejica, ki so bile lastne buržoaznemu razredu, vejica, a danes, vejica, v naši, večaj, družbeno revolucionarni stvarnosti pomenijo blede spomine motne, vejica, preteklosti, pika.«

Ernest Tivon RAZBOJNIK GUZAJ

— 33 —

Zaupanje v Guzaja je po tem dogodku spet močno zrastle. Če bi njega ne bilo, bi bili zdaj najmanj trije za zapahi in po nekaj let bi nikomur ne odšlo. Poraz jih je sicer pekel in bolel, a kaj bi, nič se ne da storiti, vsak dan pač ne more biti nedelja. Vremena Kranjcem bodo se zjasnila! Ni vrag, da bi se ne...

*

Guzaj je medtem sedel v krčmi v Desiniču, ne tam, kjer je bil dopoldne pustil voz in konja. Tudi to je bil del njegovega načrta, bomo že še videli. Gostilna je bila nabito polna žejnih sejmarjev. Pogovor je tekkel vseprek, največ so seveda razpravljali o kranjskih tatovih in kako so mogli tako neopaženo izginiti. Preprosti ljudje so že ugibali, ali morda le ni bilo čarovnije vmes, da jim ni pomagal sam pravcati črni vrag? Drugi spet o vragovi pomoči niso bili docela prepričani in so samo zmajevali z glavo. Vsi pa so si s slikovito besedo in živimi kretnjami glasno predstavljali, kako bi tem prokletim kranjskim tatovom že pokazali, po čem so Zagorci in kaj znaajo in česa so sposobni. Če bi jih še enkrat v roke, seveda. Upanja je bilo bolj malo... Ob vinu je postajal pogovor vedno glasnejši in živahniji. Čokat možakar srednjih let z mogočnimi brki in živo rdečim nosom se je še posebej postavil in bahal, kako krepko je udrihal po lopovih, — zapomnili si go bodo! Samo to mu je žal, da ni še bolj, dokler je bila prilžnost! Njegovi sobesedniki so spet obžalovali, da niso bili sami poleg, da so to lepo prilžnost zamudili. Oni šele bi jim bili pokazali, kaj se pravi pristna zagorska batina po tatinskem hrbtu! Prokleti Kranjci!

Od sosednje mize jim je vneto pritrdjeval bolj gosposko napravljen človek z debelo zlato verižico čez trebuh. Očitno živinski prekupčevalec, ki je še kar dosti dobro govoril po hrvaški, čeprav ne čisto tako, kakor oni. Spraševal jih je o tem in onem, kako je pravzaprav bilo, kako se je začelo, škoda, da je prišel prepozno, šele takrat, ko je bilo že vsega konec. Cigani tatinski! Za deset litrov bi rad dal, če bi bil mogel še sam lopniti po njih. Koliko jih je bilo? In kakšni so bili? Mladi? Starejši? Odgovarjali so mu vsi vprek, najglasneje brkonja: Sploh ne vem! Ni bilo časa, da bi si jih bil ogledoval, samo udri z batino po njih! Na vsa usta se je hvalil, kako si jih je z uživanjem privoščil, drugi so se mu pa smejali. Gosposki prekupec je naročil šefan vina in trčil na zdravje z njimi, z brkačem se prav posebej pristrčno. Se to so se zmenili, da imajo dobršen kos poti skupaj z njim in gospon jih je prijazno povabil, naj se z njim peljejo, če hočejo, dva, trije, seveda brkonja še posebej. Konja in voz ima v oni drugi gostilni, ga bodo pa še tam liter ali dva. Samo mora še nekaj malega opraviti prej, naj ga le počakajo, bo takoj nazaj. Res ni bilo niti pet minut, ko se je vrnil, naročil še šentjanževca, vse skupaj plačal in potem so se štirje počasi skobacali iz mize.

Če bi bil kdo pazil, kakšen opravke je Guzaj imel zunaj, bi ga bil videl, da jo je mahnil proti stari hruški, ki je stala

— 35 —

8. poglavje

POVRATILNA TEKMA GUZAJ : HRVATJE 1 : 0 ZA GUZAJA!

Jeza je koristna, ker bistri pamet. Včasih se posojilo res ni treba veseliti pračila. Sama sekira se ne naredi drovarja. Odrpta noč in dan so grajska vrata. Par konj na prodaj, ooz pa zastoj.

Tistega dne po nesrečni deseniški polomiji je bil Guzaj zelo slabe volje. Ves dan se niti premaknil ni iz svojega štibla pri Drobnetu. Kar oblečen je ležal na postelji in mrko gledal v strop. Drobnetovo ženo je strašno imelo, zakaj ga nič ni na spregled, in kje je sinoči bil, da je je tako pozno vrnil domov, že so petelini peli! Se zajtrkoval nič ni, samo nekaj je zarenčal, ko ga je bila poklicala, pa je vendar imel ječmenove žganke s kislim zeljem tako rad, da jo je vsakokrat posebej pohvalil, kadar mu jih je skuhal. Kaj mu le je? Nekaj se je zgodilo, prav gotovo da se je! Končno se je le odločila in odprla vrata. Je mogoče bolan? Ne? Zakaj pa je tako slabe volje? Se je kaj zgodilo? Sta se mar z ljubico skregala? Manjka se drugih, hehehe, na vsak prst pet on! Na vsak način je hotela izveči iz njega, zakaj se tako grdo drži in nič ne spregovori. Pa je slabo naletela. Čisto na kratko in osorno ji je zabrusil, naj se zase briga in se ne vtikuje v njegove stvari, kadar bo kaj hotel, se bo že oglašil in povedal. Drobnetla pa ni bila ena od tistih, ki se pustijo kar na kratko odpraviti, radovednost je bila pač njena poglavitna čednost. Pa je šla in skuhal čaja in mu ga nesla v štibla in steklenico tropinovca zraven, gotovo se je prehladil, včeraj je bil tak veter, naj takoj in kar se da vroče popije, to mu bo prav gotovo pomagalo! Mar bi bil rajši doma ostal v takem! Zdal pa je Guzaj skočil pokonci in k vratom, mimogrede se preklel vse babe in jezno zaloputnil za seboj. Z lončkom v eni roki in s steklenico v drugi je stala zdaj tu in gledala za njim, kako dirja v hosto. Kakšen je danes, ljuba Devica, čuden, čisto drugačen kakor druge krat, nekaj hudega se je moralo zgoditi! In še gospodarja ni bilo doma, že navsezgodaj je moral v Celje po opravkih in nič ji ni povedal, kakšnih, do večera ga ne bo! Joj!, bo dolg dan!

Guzaja je res neznansko grizlo in pekilo, da je v Desiniču tako grdo pogorel, ko si je bil prav od tega sejma toliko obetal. Besen je bil! Deset ljudi in niti prebitega ficka niso dobili vsi skupaj ne! Samo batine! In to pošteno! Prekleti Hrvatje — niso tako bedasti, za kakršne jih je bil imel. Naj jih vrag vzame! To bi jim rad plačal, če bi le vedel, kako! Sicer je onemu Brkaču in njegovim trem najbolj gorečim pajdašem vrnil miho za drago, ali to je vse premalo, to je komaj kapljica hladilne tolažbe za njegovo omajano samozavest in tako krvavo užaljeno samoljubje! In še nekaj drugega se mu je zavrtelo v misel: Oni trije, ki so jih bili hrvaški sejmarji tako neusmiljeno prebutali in prekrišpali, ti za kar bodi ne bodo šli več z njim, vedno se bodo bali, da bi se jim znalo zgoditi kje kaj podobnega ali pa še hujšega. Pa tudi ostalim ne bo vseeno,

— 34 —

za gostilno. Tam je ležal in spal možakar, ki se ga je očitno malo preveč naložil. Temu človeku je Guzaj nekaj pošepetal, nakar se je pijanec že čez nekaj trenutkov zbudil in počasi odšvedral po cesti.

Guzajevo družbico je v drugi gostilni pri izhodu iz vasi čakalo novo presenečenje. Gospodar je ves obupan hitel pripovedovati, da je proti poldnevni vdrl k njemu pet ali šest ali sedem roparjev, ukradlo gosponov voz in konja iz hleva, njemu samemu sodec stare slivovke iz kleti in še preden se je dobro zavedel, kaj se godi, je bilo že napreženo in roparji na voz in hijol, švrk z bičem in jih ni bilo več. Dušal se je, da res ni nič kriv, da je takoj javil orožnikom — kaj bo zdaj? Pa ni bil gospod niti posebno žalosten ali hud, še sam je tolažil gostilničarja, da res ni nič mogel sam proti šestim, tem prokletim Kranjcem pa bo že pokazal! Še ne vedo, kdo je on! Bogme jim bo pokazal! Zdal pa vina gor in večerjo za pet lačnih, naj vrag vzame vse Kranjce! Kaj, da je prepozno! Za večerjo ni nikdar prepozno! Žena je šla že spat? Saj bomo mi tudi šli, samo ne še takoj zdaj! V mast zalite klobase? Naj pa bodo v mast zalite klobase, če ni drugega. Samo hitro naj bo, lačen je in njegovi prijatelji tudi! Bo že on tem prokletim Kranjcem pokazal! Zdal je zabavljaj čeznje še bolj kakor prej Brkač sam! Debeli prijatelji so si postali in bratovščino pili in še marsikatero so rekli, preden so se končno le dvignili na odhod domov.

Bila je že trda noč in cesta proti Miljanam vodi skozi hosto... Gospod se je plašno oziral na vse strani, tako samotno je tu in posebno še zdaj ponoči... Vsi štirje od vina zagreti hrvaški prijatelji so se dušali, da se ne boje niti samega črnega vraga, kar pride naj, če si upa! Naenkrat pa oster žvižg na prste, izza drevja Guzajci, vsak je zgrabil svojega od presenečenja in alkohola trdega Hrvata, mu zamašil usta, zvezal roke na hrbtu in začel udrihati z gorjačo po njem, — na mrtvo! Kakor jutraj oni po njih; Brkač jih je dobil seveda največ in najbolj krepkih, pa tudi drugi niso imeli vzroka pritoževati se, da bi bil kdo prikraksan za svoj delež.

To pa je bilo šele prvi del sodbe in kazni. Ko se je Guzajcem zdelo, da so jim vse vrnili, kar so jim bili dolžni, so nesrečnim Zagorcem sezuli čevlje, nekdo je privlekel iz žepa žebelj in kladivo in jim zabil podkovski žebelj v golo peto. To je bila stara roparska navada, in stare šege in običaje je treba spoštovati.

Ko je bilo končno tudi to zadnje opravljeno in v redu, so Guzajci prav tako nenadoma, kakor so se bili pojavili, spet izginiti med drevje in v noč.

Kako so Brkač in njegovi hodili potem domov, — rajši ne. Saj si prav lahko predstavljate. Leteti prav gotovo niso mogli. Guzaj je bil s svojimi že davno na varnem in čez Sotlo, ko so siromaki v bolečinah prikrevali nazaj do hiš in med ljudi. Zdal se že prestali, že davno.

Sejma v Desiniču pa prav gotovo niso bili pozabili vse do svoje zadnje ure.

— 36 —

Rekel sicer nihče ni nič, še celo hvalili so ga in povzdigovali, da jih je s svojo zvijačo rešil, če že ne smrti, pa vsaj ječe. Vsi so prestrašeni, to jim je sam prebral v očeh. In še denarja ni bilo nič. Zastonj bi bili sploh neumni, če bi tvegali... Umaknili se bodo drug za drugim, samo tega še čakajo, kdo bo prvi.

Ni hotel naprej razmišljati o tem, a misel ga je obletaval kakor nadležen obad, ki se ga ne moreš in ne moreš otresti. On sam ne more več nazaj, zdaj bo uboju v Sentjurju sploh ne. In naprej brez pomagacev tudi ne. Če ga res zapustijo, je droben, zgubljen! Tri sto goldinarjev nagrade je razpisanih nanj, nekdo se jih bo polakomnil in ga izdal, prej ali slej... Prekleti denar. Če bi se bilo včeraj posrečilo, bi bilo vse v redu. Tako pa —

Privikrat mu je temna senca strahu legla kakor sam svinec na srce. Kakor v filmu so se mu še enkrat zvrstili v spominu dogodki prejšnjega dne. Če bi ga bil kdo gledal, kako sedi na parobku in se polglasno pogovarjal sam s seboj, pa zamahuje z roko, kot da koga tepe ali poganja konja, v naslednjem hipu pa se spet glasno smeji, pa spet zaštrmi v prazno, takoj pa se zdrzne in plane, ta bi prav gotovo mislil, da ni popolnoma pri zdravi pameti, saj je čisto sam in daleč naokrog sama gluha hosta.

V igličevju pod nogami je zagledal mravljo, ki se je mučila s petkrat tako velikim bremenom kakor je bila sama. Pa se je spomnil, da je z njim prav tako, da vleče breme, ki mu je pretežko, ki bo omagal pod njim, pa vendarle ne more, ne sme odnehati, ker pač druge poti ni, dokler bo pač slo, do konca, dokler mu je usojeno. Če bi imel denar, veliko denarja! Za denar dobiš vse, brez denarja nič. Kako so le ljudje nekoč živeli, ko ga še niso poznali?! Bolj so bili srečni kakor zdaj! Ko bi na svetu ne bilo bogastva, bi tudi revščine ne bilo! Res ne? Ko pa smo ljudje tako različni med seboj, ta bi štedil, drugi zapravljaj, vsak po svoje, nikdar ne bo drugače, pridni bodo vedno imeli več kakor lenuhi? Nič ni res: Mar ti ljudje tod okrog niso dovolj pridni, pa vseeno nič nimajo? Zakaj gosпода, ki samo poseda in se v ogledalo gleda, dobro živi in nosi debele zlate verižice čez svoje rejene vampe, siromak pa ob vsej svoji marljivosti še najpotrebnejšega nima? Zakaj so graščaki bogati, pa se samo v kočijah vozijo in zabavajo! Njim bi bilo treba vzeti! Ta trenutek je Guzaju preblislilo v spominu, da je videl, ko se je vozil iz Desiniča, nekoliko vstran od ceste in drugih hiš ležečo graščino. Kje je to bilo? Blizu Sotle, še na hrvaški strani. Drobne bo gotovo vedel kaj več o nji, čigava je in podobne reči, on pozna vse te kraje, njega bo vprašal! Še ni bil domislil do kraja, ko je bil sklep že storjen! To graščino si mora na vsak način ogledati tudi oči znotraj! Ni vrag, da bi se tu prav ničesar ne našlo, kar bi bilo vredno vzeti seboj. Naj strela ubije vse Hrvate, bogate pa še posebej!

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. 5-dnevno potovanje na ogled PRVE SVETOVNE RAZSTAVE PROMETA V MÜNCHEN. Vrtil se v času od 25. 6. do 1. 12. 1965. Prijave do 1. 8. 1965.

2. SONGNA ITALIA VAS VABI NA 5-DNEVNE POČITNICE V RIMINIJU v času od 16. do 20. septembra 1965. Prijave do 13. avgusta 1965.

3. V času od 15. do 31. oktobra 1965 6-dnevna strokovna ekskurzija za PROSVETNE DELAVCE na DUNAJ in v BUDIMPEŠTO v času od 16. do 20. septembra 1965. Prijave do 10. avgusta 1965.

4. Od 15. do 18. 9. 1965 si ogledajte DUNAJSKI VELESEJEM. Prijave do 21. avgusta 1965.

5. 8-dnevno potovanje v GRČIJO od 13. do 19. 9. 1965. Prijave do 13. avgusta 1965.

6. Vabimo vas na 7-dnevni jesenski obisk francoske AZURNE OBALE. Prijave do 7. 8. 1965.

7. 4-dnevno potovanje na OKTOBERFEST v MÜNCHEN-u. Prijave do 2. 8. 1965. KOMPAS CELJE prodaja vse vrste vozovnic za tu- in izozemstvo; organizira izlete in potovanja, posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in vizumov, menja denarje in daje vse informacije za Vaša potovanja v tu in izozemstvo ter vam posreduje rezervacije za Vaš letni oddih v vseh turističnih krajih.

KOMPAS CELJE obvešča vse stranke, da je v času sezone poslovalnica odprta od 7.30 do 18.00 ure in ob nedeljah od 8. do 12. ure. Pred vsakim potovanjem ali izletom obiščite turistično podjetje KOMPAS CELJE, Tomšičev trg 1, tel. 23-30.

Se priporoča

KOMPAS CELJE

Tomšičev trg 1 — tel. 23-30

● PRODAM

UGODNO PRODAM pisalni stroj »CONTINENTAL«. Naslov v upravi lista.

ENOSTANOVANJSKO HIŠO s 43 arci zemlje, vinograd, sadovnjak, zelenjavni vrt, v Lokovici pri Sošanju, 20 minut od novega jaska Rudnika Velenje, ugodno prodam. Pajk, Lokovica 11 — Soštanj.

MOTORNO KOLO »DANUVIA« in otroški voziček prodam. Zelič, Sentjur C-65 a.

KUHINSKO POHIŠTVO, zidan mihi štedilnik prodam. Celje, Sercejeva 8.

POPOLNOMA NOV inozemski pisalni stroj in filmsko kamero prodam. Majdič, Sentjur - Prosenik 41.

AVTO TOPOLINO-B (po generalni) — cena 300.000 din prodam. Hedl, Mariborska 224.

DVOSEDEŽNI, dobro ohranjeni »ZUNDAP« 200 ccm 13.000 prevoženih km in rezervno gumo prodam. Franc Dožek, Planina pri Sevnici 5.

RAZNO NOVO stavbno pohištvo prodam ali zamenjam za gradbeni material. Kolar (za gostilno Cimerman) Polzela 116.

PRODAM dobro ohranjeno vejavko. Ribič Peter, Vojnik 50.

TRISOBNO STANOVANJE v Celju prodam. Plamenec ponudbe pod šifro »Takojšnje plačilo«.

● STANOVANJE

SOBO ISCE mlad zdravnik v bližini bolnice ali na Otoku. Naslov v upravi lista.

NA STANOVANJE sprejemam tri fante. Pesjak, Partizanska 16 — Celje.

VDOVA — UPOKOJENKA želi pri mirni družini sobo z niso in pritlikinami ali garsoniero. Naslov v upravi lista.

KABINET oddam proti odplačilu. Naslov v upravi lista.

● KUPIM

ROČNI VOZIČEK s stranicami, nosilnosti od 100—150 kg, v dobrem stanju kupim. Jančič Vičar, st., Šmarje pri Jelšah 43.

NAVADNO SKOLIKO za WC kupim. Jožef Sulgaj, Pohule, Vegova 4.

● RAZNO

Za varstvo otrok nudim upokojski stanovanje in hrano. Sajovic, Slance 16, Teharje.

Dne 11. julija 1965, je bilo pred Ljudskim magazinom zamenjana ženska kolo NSU-Pretis (črno) z modrim zadnjim kolesom! Zapravite se pri Gredi Putrih, Celje, Loznica (nova hiša), kjer dobite svojega.

TURISTIČNE PRIREDITVE

8. avgusta: DAN HMELJARJEV V PRIBOLDU s pričetkom ob 15. uri. Hmeljarska povorka, nastop folklornega ansambla LIDOVA BESEDA IZ ZATCA (CSR), tekmovalje v obiranju hmelja, izbira hmeljarskega para, prsta zabava.

10. avgusta: EKSPERIMENTALNI VEČER MAGIJE, SUGESTIJE IN HIPNOZE. Nastopa PARADISO iz Ljubljane. Prireditve bo ob 20. uri v zdraviliški dvorani v Rogaski Slatini.

14. in 15. avgusta: MEDNARODNI PLESNI TURNIR V VELENJU v izvedbi plesnega kluba iz Ljubljane. Prireditve bo na kotlarišči obkrožat s pričetkom ob 19. uri v silučinu slabega vremena bo turnir v Kulturnem domu. Sodelujejo plesni pari iz Anglije, Francije, Avstrije, Zapadne Nemčije, Belgije, Nizozemske, Italije, Češkoslovske, Madžarske, Švice in Jugoslavije. Pokrovitelj KB Velenje.

15. avgusta: TURISTIČNO LOVSKE DANE DOBRNI. Pričetek ob 9. uri. Na razpolago bodo lovske specialitete. Informacije dobite v informacijski pisarni Turističnega društva Dobrna.

OBVESTILO

Podružnica Zdrženja soferjev in avtomobilistov Celje obvešča kandidate ženskega in moškega spola, ki želijo opraviti izpit za priznanje kvalifikacije v prometni stroki, da se lahko vpišejo v tečaj za pripravo strokovnega znanja na omejeni izpit v pisarni Avto-moto društva Slavka Štandra Celje, Čuprijska ulica 1, kjer ima podružnica uvedeno dejavno službo vsak petek od 16. do 18. ure. Pojasnila o pogojih vpisa prejmejo kandidati v isti pisarni.

Zadnji rok prijave je 30. avgust 1965.

Odbor ZSAM Celje

● KINO

Kino »Svoboda« Sempeter v Sav. d.

Dne 7. in 8. avgusta 1965

»CLOVEK, KI JE LJUBLJ VOJNO«

ameriški film

Dne 10. avgusta 1965

»LAZNI DIPLOMAT«

madžarski film

Dne 12. avgusta 1965

»ZLATA PRAPROT«

češki film

Kino odsek »Partizan« Sevnica

Dne 7. in 8. avgusta 1965

»PREGANJANI LJUBIMCI«

francosko-italijanski film

Kino sekcija Ljubno ob Savinji

Dne 7. in 8. avgusta 1965

»MAMICA, POSLUŠAJ MOJO PESEM«

mehiški film

Dne 11. avgusta 1965

»KRALJEVSTVO KRIVIH ŽRAL«

češki film

Kino »Dome« Gornji grad

Dne 7. in 8. avgusta 1965

»PESEM UPORNIKA«

mehiški film

Kino »Svoboda« Štore

Dne 7. in 8. avgusta 1965

»SEDEM SMRTNIH GREHOV«

francoski film

Kino sekcija DPD »Svoboda« — Brestanica

Dne 7. in 8. avgusta 1965

»OSAMILENI SO HRABRI«

ameriški film

Dne 11. avgusta 1965

»UPORNIK«

angleški film

Kino KZ Kostanjevica na Krki

Dne 7. avgusta 1965

»KO ZVONIJO ZVONOVI«

ameriški glasbeni film

Dne 8. avgusta 1965

»PUSTOLOVŠČINA HAKL FINA«

ameriški film

Dne 11. avgusta 1965

»EVGENIJ OGNJENIN«

ruski film — opera

Kino Rogaska Slatina

Dne 7. in 8. avgusta 1965

»BECKET«

angleški barvni film

Dne 9. in 10. avgusta 1965

»SLADKA PTICA MLADOSTI«

ameriški barvni film

Dne 11. avgusta 1965

»PATROLA SMRTI«

ameriški film

Dne 12. avgusta 1965

»PESEM ZA KARABIN 30-30«

španski barvni film

Dne 13. avgusta 1965

»WINNETOU«

nemški barvni film

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 7. do 14. avgusta 1965

Ivan Pieterski, veterinar,

Celje, Trubarjeva 93

(Otok)

telefon 29-26

OBVESTILO

Cenjene bravce našega lista naprošamo, da za oglašje, ki so pod šifro ne iščejo pri nas naslova, ker jim tega ne moremo posredovati. Za tovrstne oglašje je nujno napisati pisмено ponudbo in jo zaprtro v pisemskem ovoju ter z označbo šifre oddati našemu oglašnemu oddelku. Nadaljnji postopek informacij prevzame prinašalec oglasa. Obenem sporočamo, da naš list »Celjski tednik« ni polnomočen za objavljanje preklicov osebnih izkaznic, zdravstvenih izkaznic in ostalih dokumentov, ker spada to le v pristojnost uradnega lista. Zato prosimo, da ne pošiljate preklicov ali celo denarja, ker s tem obremenjujete naše administrativno poslovanje.

Uprava Celjskega tednika

TV PROGRAM OD 8. DO 14. AVGUSTA ● TV PROG

NEDELJA — 8. avgust

9.00 Mamin rojstni dan, ponovitev lutkovne oddaje za otroke (Ljubljana); 9.30 Kmetijska oddaja (Beograd); 10.15 Zvedel sem nekaj novega, odd. narodne zabavne glasbe (Ljubljana); 15.30 Sinjska alka, prenos iz Senja (Zagreb); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 Jugoslavija poje in pleše, prireditve v Kopru (Ljubljana); 23. Poročila (Ljubljana).

Sijeme

9.00 Deček iz cirkusa — serijski film (Zagreb); 23. Informativna oddaja (Zagreb).

PONEDELJEK — 9. avgust

18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Filmi za otroke (Zagreb); 19.15 Tjedenski športni pregled (Beograd); 19.45 Svet na zaslonu — zagled (Beograd); 20.00 TV dnevnik (Ljubljana); 20.30 Glasbeni kotiček (Zagreb); 20.40 Studio 13 (Zagreb); 21.40 VI. jug. jazz-festival na Biedu (Ljubljana); 22.00 TV obzornik (Ljubljana).

Sijeme

18.30 Informativna oddaja (Zagreb); 19.45 Potopisna reportaža (Zagreb); 22.00 Informativna oddaja (Zagreb).

SREDA — 11. avgust

18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Oddaja za otroke, studio Sarajevo (Ljubljana); 19.15 Glasba na vodi (Beograd); 19.45 Jezikovni kabinet — misliti dobro volje (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Trije sovjetske postite, oddaja lirike (Ljubljana); 20.40 Damiy Kaye vam predstavlja — serijski film (Ljubljana); 21.30 TV obzornik (Ljubljana); 21.45 Grindl, serijski film (Ljubljana).

Sijeme

18.30 Informativna oddaja (Zagreb); 19.45 Propagandna oddaja (Zagreb); 20.40 Damiy Kaye vam predstavlja, serijski film (Zagreb); 21.30 Informativna oddaja (Zagreb).

ČETRTAK — 12. avgust

18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Po Jugosla-

ZAVOD ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO ZALEC

razpisuje

na podlagi odloka o urejanju mestnih zemljišč naslednji

NATEČAJ

za pridobitev zazidalnih parcel in sicer:

1. Soseska »Škorenj« Sempeter:

a) 5 stavbnih parcel za gradnjo polovice dvojčkov

á 440.000 din;

b) 2 stavbni parceli za gradnjo enočkov

á 440.000 din;

2. Soseska Terasa Prebold:

a) 3 stavbne parcele za gradnjo enočkov

á 440.000 din;

3. Soseska Ložnica Zalec:

a) 5 stavbnih parcel za gradnjo enočkov

á 440.000 din;

4. Soseska za staro tovarno na Polzeli:

a) 3 stavbne parcele za gradnjo enočkov

á 440.000 din;

V ceni niso zajeti osnovni stroški zemljišča, tehnično

lokacijska dokumentacija in projekt.

Natečaja se lahko udeležijo vse fizične osebe, državljani

SFRJ pod naslednjimi pogoji:

a) da položijo varščino din 10.000 na račun št. 605-17-681-4,

Sklad za urejanje mestnih zemljišč Zalec;

b) da imajo zagotovljena lastna sredstva oziroma mož-

nosti, da dogotovijo objekt v 2 do 3 letih;

c) da niso lastniki več kakor enega stanovanja.

Plačilo parcele in zemljišča se mora izvršiti v 3 dneh po

pridobitvi pravice za gradnjo, v nasprotnem primeru in-

terest izgubi pravico do parcele, ter tudi do položene kav-

cije.

Podrobnejše informacije so možne vsak dan na Zavodu

za stanovanjsko gospodarstvo Zalec (razen sobote) od 9. do

12. ure, kjer se bo tudi vršila licitacija dne 12. 8. 1965 ob

6. uri dorej dne (četrtak).

RAZPIS

Železniško transportno podjetje Maribor razpisuje pro-

sta delovna mesta, in sicer:

40 PROMETNO TRANSPORTNIH DELAVCEV

V PROMETNI SEKCIJI CELJE (vključno PS Soštanj)

40 PROMETNO TRANSPORTNIH DELAVCEV

V PROMETNI SEKCIJI MARIBOR (vključno PS Dra-

vograd, Pragersko in Murska Sobota)

Pogoji: 1) končana osnovna šola in zdravstvena sposob-

nost za opravljanje prometne službe.

2) Odsluženi vojaški rok.

c) Starost do 28 let.

Izjemoma se bodo zaposlili tudi oni, kateri imajo 6 ali

7 razredov osnovne šole in so pripravljeni, da s pomočjo

podjetja končajo osnovno šolo (šolanje organizira in plača

stroške podjetje).

Sprejeti tovariši se bodo usposabljali po predhodnem

delu v skladišču in strokovnem tečaju za prometno tran-

sporinega delavca. Za čas pridobivanja manjkajoče šolske

izobrazbe in strokovnega usposabljanja so oproščeni dru-

gaga dela.

Prijave pošljite najpozneje do 15. 8. 1965 kadrovsko

socialnemu sektorju uprave ZIP Maribor, Kopitarjeva 2.

IZLETNIK CELJE

PUTNIK

Nudimo vam vse turistične usluge.

Organiziramo izlete in potovanja po Jugo-

slaviji in v inozemstvo s turističnim avtobusom.

— MÜNCHEN, 8-dnevno potovanje z avto-

busom na prvo svetovno razstavo prometa,

dne 10. 9. 1965. Prijave sprejemamo do 10.

8. 1965. Prijavite se za ogled zanimive raz-

stave ter lepot in zanimivosti med potjo, saj

bo vožnja potekala po KOROSKI — LIENZ —

GROSSGLOCKNER — SALZBURG —

MÜNCHEN.

— BUKARESTA — MAMAJA — VARNA —

SOFIJA, 8-dnevno potovanje z vlakom, dne

24. 9. 1965. Prijave do 20. 8. 1965.

— MILANO — NICA — MONAKO — SAN

REMO — GENOVA — BENETKE — TRST,

9-dnevno potovanje z avtobusom, dne 15. 9.

1965. Prijave do 10. 8. 1965.

— Z osebnimi avtomobili 3-dnevno potova-

nje po ITALIJI, Celje — Kranjska gora —

Tolmezzo — Cortina d' Ampezzo — Bolzano

— Trento — ob Gradskem jezeru — Sirmio-

one — Verona — Padova — Benetke — Trst.

— RIM — NAPOLI — POMPEJI — BENET-

KE — TRST, 8-dnevno potovanje z vlakom

dne 3. 9. 1965. Prijave do 2. VIII. 1965.

— CARIGRAD — SOFIJA, 10-dnevno po-

tovanje z vlakom dne 6. IX. 1965. Prijave do

5. VIII. 1965.

— PARIZ — NICA — MILANO — BENET-

KE, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 13.

9. 1965. Prijave do 10. VIII. 1965.

— SOFIJA — PLOVDIV — ISTANBUL —

ANKARA — BEJRUT — BALBEK — DA-

MASK — JERUZALEM — ANKARA, 12-dnev-

no potovanje z avtobusom in letalom, dne

VELIKO DEŽJA IN MALO SONCA

(Reportažni zapis s poti po Nizozemski).

Veseli se je začelo, ko so mi sporočili, da sem dobila štipendijo Združenja nizozemskih univerz za mednarodno sodelovanje za tritedenski seminar »Evropa in Nizozemska«, ki ima že nekajletno tradicijo. Zalog in jeza pa, ko sem čakala, zdela se mi je, da čakam sto let, na nemški tranzit. Imela sem to smolo, da sem prošnjo vložila prav v času, ko se je predstavništvo selilo. To je bila pozneje na seminarju tudi najpogostejša tema pogovora med odmori. Vsem sem morala na njihova vprašanja zatrjevati, da ni bilo posredi prav nič političnega in prav nič nacionalnega. Ko sem tranzit končno dobila, je teklo že četrty dan seminarja. Slabe volje, z nekaj srednješolskega znanja in tistega, izbrskanega iz enciklopedij, pa z dežnikom in plaščem v roki, sem se podala na pot. Težave so se nadaljevale, ko mi je sprevodnik povedal, da sem sedla v napačen vagon in da bom morala prestopiti, če se bom hotela peljati v pravo smer. Človeku se trga srce, ko v nabito polnem vlaku, kjer prevladujejo predvsem Grki in Turki, njihovi kovčki, otroci in tranzistorji, zapuša svoj kolikor toliko udoben sedež in se podaja v negotovost. Sedež sem na srečo dobila, toda moji novi sopotniki niso kazali nič kaj veselih obrazov, ko so me sprejemali. Menda je pa moja rama, na katero se je pozneje med spanjem naslanjala vesna sosedica, enakomerno nadomestila prostor, ki sem ga zasedla.

Ko je vlak zapeljal z zadnje nemške postaje, se je pred nami razvila nizozemska pokrajina. Čudovita je. Ravna, zelena, posejana z rožami in kravami, hišicami kot iz pravljice in redkimi drevesi. Predvsem hiše so se mi zdele čudovite. Ko da bi bile narejene iz papirja in postavljene na podlago. Vse z velikimi, belo obrobjenimi okni, da se vidi v urejeno, čisto in prijazno notranjost, polno rož in knjig. Pred vsako hišo je obvezno vrt, poln cvetja. Nizozemci gredo zvečer radi na sprehod, si ogledujejo sosedove rože in jih primerjajo s svojimi. Kajti rože so njihov ponos.

Seminar je bil v Utrehtu. To je prijazno mesto, prepleteno s kanali, četrto po velikosti. Mesto bi bilo še dosti bolj prikupno, če ga ne bi kazil dež, dež in dež.

Organizator je obljubljal, da bo udeležence seminarja iz 27 držav seznanil z nizozemsko notranjo in zunanjo politiko, odnosi s svetom, gospodarstvom, zgodovino, umetnostjo, izsuševalnim sistemom in verskim življenjem. Obljubo so izpolnili, predavanja so bila kvalitetna, naše pridobljeno znanje so pa ob koncu ugotovili s pismenim izpitom, kjer si je moral vsak udeleženec izbrati predmet, o katerem je bilo na seminarju govora, napisati svoje mnenje o predavanju in na sploh, seveda v angleščini, ki je bil uraden jezik. Tako smo si ob koncu mirno podali roke in se poslovili z občutkom, da si nismo ničesar dolžni, ker je resnično skozi vse dni prevladovalo delovno vzdušje.

Stanovala sem v ženskem študentskem domu. Njihovi domovi, moški in ženski, se precej razlikujejo od naših. Fakulteta kupi za študente stanovanjsko hišo, jo preuredi tako, da ima vsaka soba svoj vhod in da ima vsako nadstropje svojo kuhinjo — mimogrede, v mestih je težko najti višjo hišo od treh nadstropij, da o deželi sploh ne govorim — študentke si pa potem sobe same opremijo in čistijo. Nadzorstva ni nobenega, tako da so obiski, ki so v naših domovinah dovoljeni le ob določenih urah, tam mogoči tudi na primer sredi noči. Sicer pa o študentskem življenju, nekaj malega o njihovem izobraževalnem sistemu, pozneje.

Povprečen človek ve o Nizozemski to, da je ravna dežela, da ima veliko rož, predvsem tulipanov, mlino na veter, precej industrije in da se bori z vodo. Torej nekaj več o tem. V industriji je zaposlenih 42% prebivalstva, od kmetijstva jih živi 10%, ostalih je pa 48%. Najbolj razvite so kovinska, prehrabena, tekstilna in kemična industrija. Industrijski centri so Rotterdam, ki je obenem pomembno pristanišče, Amsterdam, Arnheem in seveda Eindhoven, kjer ima svoje središče Philips.

V kmetijstvu gojijo zelenjavo, sadje, seveda rože, s katerimi so se proslavili po vsem svetu, potem je živinoreja, kjer moram omeniti predvsem krave in z njimi v zvezi mlekarstvo in industrijo. Proizvajajo vse vrste sirov, maslo in kondenzi-

Del nizozemske pokrajine, značilne za zahodni del države

rano mleko, ki so važni artikli. Ravno je tudi ribištvo. Omeniti je treba tudi promet.

Prvi dan sem zamudila vsa predavanja. Sla sem pa, še vsa utrujena od poti, na vrh katedrale, visoke 112 metrov in do katere vodi 400 stopnic. Spoznala sem američanko Barbaro, najmlajšo in najbolj klepetavo udeleženko seminarja. Večerja sem v ameriški restavraciji in spoznala, kako izvrstna je doma-

ča hrana, in kako hudo je, če si človek naroča hrano le po imenih, ki so mu bolj simpatična. Obe z Barbaro sva ugotovili, da sta najina okusa zelo različna in obema je bilo žal. Zvečer sem si ogledala My Fair Lady, zelo slab film.

Naslednji dan se je začelo delo. Spoznala sem Nizozemce, njihove navade, deželo in aprilsko vreme v juliju.

Metka Smeh

PROMETNA KRONIKA

MOTORIST V AVTOMOBIL

29. julija se je pripetila težja prometna nesreča v Zreču. Voznik osebnega avtomobila Janko Kovač je pripeljal s stranske ceste na cesto I. reda in izsiljeval prednost. V tem trenutku je pripeljal po prednostni cesti motorist Milgrad Topić in se zaletel v zadnji levi blatnik avtomobila. Motorist je dobil zlom ključnice in rane na glavi ter na rokah in nogah. Laže je bil poškodovan tudi sopotnik. Oba sta bila prepeljana v celjsko bolnišnico.

POČILA MU JE GUMA

V petek popoldne je prišlo do prometne nesreče na cesti III. reda pri vasi Bukovšek. Iz smeri Brežic proti Bizeljskemu je vozil v osebnem vozilu Veljko Banda iz Bizeljskega. Med vožnjo mu je počila zadnja guma, nakar ga je zaneslo na levo, nato pa na desno v občestni jarek, kjer se je prevrnil. Voznik je dobil močan udarec v prsih, koš in je bil prepeljan v Brežiško bolnišnico. Škode na vozilu je za 600 tisoč dinarjev.

ODPOVEDALE ZAVORE

Istega dne je vozil po avtocesti pri Catezu s tovornjakom Novko Jakimovski iz Skopja. Na vzpetini mu je nenadoma odpovedal motor, imel pa je tudi slabe zavore, tako da je začel drveti nazaj. Vozilo se je trikrat prevrnilo in obstalo 20 m pod cesto. Škode na vozilu je za okoli milijon dinarjev, telesno pa ni bil poškodovan nihče.

PREVRNIL SE JE V POTOK

V soboto je bila prometna nesreča na cesti III. reda Radeče-Sopota. V smeri Sopot je vozil avtobus Anton Koželjnik. V naselju Zagrad mu je pripeljal nasproti voznik osebnega avtomobila Anton Tomanič iz Maribora. Ker je bilo srečanje zaradi ozke ceste nemogoče, je voznik osebnega avtomobila zavozil nazaj, pri tem pa se je prevrnil 4 m globoko v potok Sopot. Pri nesreči je bila težko poškodovana voznikova mati, ki je bila prepeljana v celjsko bolnišnico.

PO PREHITEVANJU V DREVO

31. julija se je pripetila nesreča tudi pri Slovenskih Konjicah. V smeri Konjice je iz Maribora pripeljal tovornjak, katerega je upravljal Oto Hofner iz Avstrije. Za njim je privozil z osebnim vozilom Rudolf Vračko iz Maribora. V vasi Zeče je prehiteval tovornjak, po prehitevanju pa ga je začelo zanašati in je trčil v občestno drevo in se nato prevrnil na njivo. Pri tem je bila sopotnica

Gusti Neubatzek težko, trije ostali sopotniki pa laže poškodovani. Škode na vozilu je za preko milijon dinarjev.

S CESTE V SAVINJO

V nedeljo je prišlo do prometne nesreče v Logarski dolini. Voznik osebnega vozila Dušan Pungartnik iz Ljubljane je na desnem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zapeljal s ceste v Savinjo. Škode na vozilu je za 400 tisoč, laže pa je bila poškodovana le sopotnica Marija Osvald.

Smrtna nesreča na Frankolovem

OKVARA NA PRIKOLICI IN HOJA PO NEPRAVILNI STRANI STA TERJALI ZOPET NOVO ČLOVESKO ŽRTEV

V soboto se je na Frankolovem pripetila prometna nesreča, ki je terjala življenje trindvajsetletne Marije Gorenšek iz Frankolovega. Po cesti Konjice — Celje je v smeri proti Celju vozil z vlačilecem in priklopc Avgust Repec iz Titovih Ulic. Ko je pripeljal do Frankolovega, se je vrnil med tovornjak in vprego, ki sta vozila drug za drugim in se nista mogla prehiteti zaradi nasproti vozečih vozil. Voznik tovornjaka s priklopc je zavrl, pri tem pa so se mu strgala stremena peresa, zaradi česar je priklopica zdrsnila na desno in je tako nadaljeval vožnjo. Tako, na desno pomaknjena priklopica, je zadela pešca Marijo Gorenšek, ki je hodila NEPRAVILNO PO DESNI STRANI CESTE. Priklopica jo je zadela tako močno, da jo je podrla in je padla v jarek s tako silo, da je obležala na mestu mrtva. Voznik nesreče ni opazil in je nadaljeval vožnjo. Organi Ljudske milice so ga izsledili šele v Celju.

Pešce moramo še enkrat opozoriti, da na cestah, kjer ni pločnikov ne HODIMO PO DESNI, AMPAK PO LEVI STRANI CESTE.

Ubil ga je električni tok

29. julija se je smrtno ponesrečil Drago Zupanc, sedemindesetletni električar iz Trbovelj. Ko je pri sorodnikih v Trnovem napeljeval v hišo električno omrežje, se je zaradi nepravilnosti dotaknil žic, ki so bile pod napetostjo. Te so se mu ovile okoli nog in je padel s 4 metre visoke lestve. Nesreča se je, kot že mnoge podobne, končala s tragičnim izidom.

KANCLER NE PADE Z NEBA

»Moram tem pesnikom povedati, da so snobi in nevedneži, ker govorijo o stvarih, o katerih nimajo pojma«, je rekel zapadnonemški kancler Erhard, očitno jezen, ker se mešajo v politiko ljudje s področja kulture. Posebej so te besede letele na znanega romanopisca Güntherja Grassa, in Rolfa Hochhuta, avtorja drame Namestnik (v kateri ostro kritizira Pija XII. zaradi brezbrzičnosti ob Hitlerjevih grozodejstvih).

Grassov najbolj znan roman nosi naslov Pločevinasta trompeta. Erhard je vzkliknil: »Meni za parlamentarne volitve ni potrebna nikakršna pločevinasta trompeta. Jaz to zavračam!« Dodal je, da njemu pesniki ne bodo dajali lekcij iz politike, kajti tudi on ne ponuja atomsko znanstvenika Hahna in Heisenberga nuklearno fiziko.

Ko je tako izrazil svojo superiornost nad literaturo, je povzdignil samega sebe: »Državni kancler ne pade z neba. Ko mi je bilo 16 let,

sem bil trgovski vajenec in niti na kraj pameti mi ni prišlo, da bom kdaj postal kancler. Pa vendar, jaz sem to postal, ker sem uporno delal.«

Ta ostrina je mnoge presenetila. Znano je, da pravijo Erhardu gumijasti lev. Ko je udaril po književnikih, je najbrž hotel dokazati, da to ni.

pisata:
IKOVIĆ
KLANČNIK

BOJ NA KAČJEKU

rise:
PETER
KRIVEC

Dež, nestrpnost in otrplost sta bočevala zasedi. Minila je že druga noč in tisti, ki so ponoči dežurali, so sedaj zviti pod smrekami dremali. De debela debla in skalni previsi so dajali delno zavetje pred vsiljivim dežjem. Veter se je zaganjal v krošnje in jih

tuleče vrtinčil. Savinja je naraščala, bila ob številne skalne pragove in ovire ter grizla v ostenje v nebo skrepnelgea kamenja.

Se preden so se dodobra zavedali, že je krožila od ust do ust vest, ki je nenadoma vnesla življenje v skrepnelo zasedo. »Svabi prihajajo! Pazi! Pripravi bombe!« se je glasilo po-

velje. Znak za napad bo rafal mitraljeza na Bevkem klancu.

Počasi, previdno in z dokajšnjim razmakom so se Svabi bližali soteski. Tej soteski tudi sami niso nič kaj zaupali, jezil pa jih je tudi dež, ki je vztrajno močil upognjene hrbte,

6. 8. 1965 — št. 31

Casopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot Nova poi. Na delo, Naše delo (1945), kot Celjski tednik (1948—1950), nato kot Savinjski vestnik (1950—1954) in od 1955 ponovno kot Celjski tednik. S 1. januarjem 1965 ga soustanavljajo občine Celje, Laško, Mozirje, Sentjur pri Celju, Smarje pri Jelšah in Zalec. Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Drago Hribar. Tednik izhaja ob petkih. Izdaja in tiska CP »Celjski tisk«. — Uredništvo in uprava: Celje, Trg. V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon: 23-72. Tekoči račun 603-11-1-656. Cena posamezne številke 50 dinarjev. Letna naročnina 2.000 din.; polletna 1.000 din.; četrletna 500 din. Inozemstvo 4.000 din. Rokopisov ne vračamo.